

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI

3 I ♥ S3
I love sector 3

DIRECȚIA ASISTENȚĂ LEGISLATIVĂ

www.primarie3.ro

TELEFON (004 021) 318 03 23 - 28 FAX (004 021) 318 03 04 E-MAIL asistenta.tehnica@primarie3.ro
Calea Dudești nr. 191, Sector 3, 031084, București

Nr.286035/05.12.2022

ANUNT

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, se aduce la cunoștință publică următorul proiect de act normativ:

Proiectul de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

Proiectul de act normativ, mai sus amintit, cu documentația de bază poate fi consultat pe site-ul instituției : https://www.primarie3.ro/index.php/consiliul_local/proiecte_dezbatere

Proiectul de act normativ se poate obține și în copie, pe baza de cerere depusă la Biroul Relații Consiliul Local, din Calea Dudești nr.191, Sector 3.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003, republicată, până la data de 16.12.2022 se pot trimite în scris, propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

Propunerile, sugestiile, opiniile privind proiectul de act normativ, se vor transmite pe email-ul consiliu@primarie3.ro sau prin poșta pe adresa Primaria Sector 3 – Calea Dudești nr. 191, Sector 3, pentru Biroul Relații Consiliul Local;

Materialele transmise vor purta mențiunea „Recomandare la proiectul de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

**Responsabil Lg.nr. 52/2003,
Cojanu Camelia**

HOTĂRÂRE
privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

Consiliul Local al Sectorului 3 al Municipiului București,
ales în condițiile stabilite de Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali,

Având în vedere:

- Referatul de aprobare nr. 285818 /CP/ 05.12.2022 al Primarului Sectorului 3;
- Raportul de specialitate nr.259461/04.11.2022 al Serviciului Politici, Programe și Gestionarea Relațiilor cu Comunitatea;
- Adresa nr.283262/29.11.2022 a Serviciului Politici, Programe și Gestionarea Relațiilor cu Comunitatea;

În conformitate cu prevederile:

- Decizia Comisiei Europene nr. 9857/12.04.2014 de aprobare a anumitor elemente din programul de cooperare URBACT pentru acordarea de sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în toate statele membre, cu participarea Norvegiei și a Elveției;
- HCLS3 nr.380/30.07.2019 privind participarea Sectorului 3 al Municipiului București în cadrul proiectului „Urban Resource Centers”, finanțat în cadrul Programului de Cooperare URBACT III

Luând în considerare:

- Avizul Comisiei de buget, finanțe, servicii publice, alte activități economice și relația cu mediul de afaceri;
- Avizul Comisiei juridice, de disciplină, apărarea ordinii publice, fond locativ și respectarea drepturilor cetățenilor;
- Avizul Comisiei de urbanism, amenajarea teritoriului, administrarea domeniului public și privat, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului și salubritate;
- Avizul Comisiei de fonduri europene, relații internaționale, strategii de dezvoltare durabilă și digitalizare;
- Avizul Comisiei de validare, resurse umane, învățământ, sport și tineret, relații cu sindicatele, ONG-uri, societatea civilă;
- Avizul comisiei pentru cultură, culte, minorități, protecția copilului, muncă, sănătate și familie;
În temeiul prevederilor art.139 alin. (1) și art.166 alin. (4) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE :

Art.1. Se aprobă „Planul de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”, prevăzut în Anexa care face parte integrată din prezenta hotărâre.

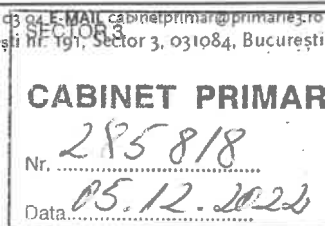
Art.2. Primarul Sectorului 3 prin compartimentele de specialitate, precum și instituțiile subordonate Consiliului Local al Sectorului 3, vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

INIȚIATOR
PRIMAR
ROBERT SORIN NEGOIȚĂ

AVIZEAZĂ,
cu respectarea Legii nr. 52/2003, republicată
SECRETAR GENERAL
CORHANĂ EDUARD-MARIAN
Data 05.12.2022

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

URBACT reprezintă principalul program de cooperare teritorială europeană dedicat promovării dezvoltării urbane integrate durabile în orașele din întreaga Europă.

Începând cu anul 2019, Sectorul 3 al Municipiului București a făcut parte din rețeaua de planificare a acțiunilor „Resourceful Cities”, alături de Haga (Olanda), Mechelen (Belgia), Patras (Grecia), Ciudad Real (Spania), Zagreb (Croatia), Oslo (Norvegia), Vila Nova de Famalicao (Portugalia), Caceres (Spania) și Opole (Polonia).

Rețeaua a fost finanțată în cadrul Programului URBACT III, iar participarea Sectorului 3 al Municipiului București în cadrul proiectului a fost aprobată prin HCLS3 nr.380/30.07.2019.

Sectorul 3 s-a alăturat rețelei „Resourceful Cities” pentru a învăța din experiențele altor orașe partenere și pentru a construi un model durabil pentru economia circulară. Astfel, au fost stabilite bazele unei viziuni pe termen mediu și lung care să susțină tranziția către o economie circulară, viziune care s-a concretizat într-un plan de acțiune integrat.

Planul de acțiune integrat prezintă viziunea comună a actorilor locali referitoare la tranziția către o economie circulară și direcțiile viitoare de dezvoltare. Planul oferă un set eficient de politici urbane, creionate în cadrul unui proces intens de colaborare și consultare cu stakeholderii reuniți în Grupul Local URBACT al Sectorului 3, pentru a consolida măsurile de prevenire a deșeurilor și pentru a încuraja reutilizarea și reciclarea în rândul cetățenilor și a organizațiilor.

Planul poate sprijini, de asemenea, administrația locală să pună bazele altor măsuri de politică publică, cum ar fi standarde de planificare urbană, stimulente economice sau strategii de participare publică.

Planul propune patru obiective strategice, care să sprijine tranziția către o economie circulară:

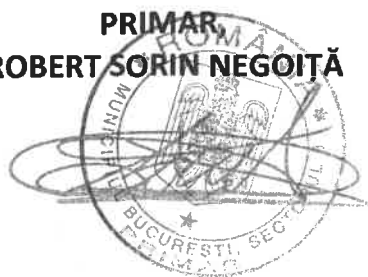
- **OS1.** Îmbunătățirea gestionării, implementării și monitorizării instrumentelor de politică locală care vizează facilitarea tranziției către economia circulară.
- **OS2.** Promovarea principiilor economiei circulare și punerea în aplicare a practicilor cu valoare adăugată ridicată pentru comunitatea locală, în vederea îmbunătățirii participării cetățenilor la o transformare socială conștientă și informată, care are la bază educația, conștientizarea și formarea continuă.
- **OS3.** Reducerea semnificativă a cantității totale de deșeuri generate și de înjumătățire, până în 2030, a cantității de deșeuri municipale reziduale (nereciclate).
- **OS4.** Promovarea acțiunilor antreprenoriale în cadrul economiei circulare și sprijinirea unor modele de afaceri circulare sustenabile.

În vederea atingerii obiectivelor strategice trasate, un set de 12 acțiuni a fost dezvoltat în urma consultării cu Grupul Local URBACT al Sectorului 3. Acțiunile propuse vor sprijini Sectorul 3 în îndeplinirea obiectivelor sale strategice și vor încuraja tranziția către o economie circulară.

Având în vedere cele prezentate și ținând cont de raportul de specialitate nr. 259461/04.11.2022 al Direcției Dezvoltare Durabilă și Sustenabilitate Urbană – Serviciul Politici, Programe și Gestionarea Relațiilor cu Comunitatea, am inițiat prezentul proiect de hotărâre pe care îl supun aprobării Consiliului Local al Sectorului 3.

PRIMAR,
ROBERT SORIN NEGOIȚĂ

Nr. 259461 / 04.11.2022

RAPORT DE SPECIALITATE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

Începând cu anul 2019, Sectorul 3 al Municipiului București a făcut parte din rețeaua de planificare a acțiunilor „Resourceful Cities”, alături de Haga (Olanda), Zagreb (Croatia), Vila Nova de Famaliaco (Portugalia), Caceres (Spania), Opole (Polonia), Patras (Grecia), Ciudad Real (Spania), Mechelen (Belgia) și Oslo (Norvegia).

Rețeaua a fost finanțată în cadrul Programului URBACT III, iar participarea Sectorului 3 al Municipiului București în cadrul proiectului a fost aprobată prin HCLS3 nr. 380 din 30.07.2019.

Programul URBACT este principalul program european dedicat dezvoltării urbane sustenabile și se află în poziția de a utiliza resurse și cunoștințe pentru a consolida capacitatea orașelor de a formula strategii și acțiuni pentru dezvoltare urbană integrată. URBACT nu investește direct în dezvoltarea urbană (construcția de drumuri sau parcuri tehnologice). În schimb, facilitează schimbul de experiențe și transferul de cunoștințe între reprezentanții aleși, specialiști, cercetători și alți actori cheie, contribuind la îmbunătățirea calității procesului de planificare și implementare a planurilor urbane integrate și a programelor naționale.

Mulțumită instrumentelor puse la dispoziție de către URBACT și a acțiunilor întreprinse atât la nivel local, cât și la nivel transnațional, partenerii „Resourceful Cities” au reușit să dezvolte o serie de Planuri de Acțiune Integrate, care reflectă viziunea acestora referitoare la economia circulară.

Sectorul 3 s-a alăturat rețelei „Resourceful Cities” pentru a învăța din experiențele altor orașe partener și pentru a construi un model durabil pentru economia circulară. Astfel, au fost stabilite bazele unei viziuni pe termen mediu și lung care să susțină tranziția către o economie circulară.

Planul de acțiune integrat (PAI) al Sectorului 3 își propune să integreze, să implementeze și să valorifice lecțiile învățate de-a lungul proiectului „Resourceful Cities”, prin implicarea factorilor de decizie și a părților interesate cu obiectivul comun de a sprijini tranziția către EC, aliniindu-se cu Planul de Acțiune pentru Economia Circulară al Comisiei Europene.

Planul de acțiune integrat prezintă o viziune comună a actorilor locali despre economia circulară și direcțiile viitoare de dezvoltare. Oferă un set eficient de politici urbane, creionate în cadrul unui proces intens de colaborare și consultare cu stakeholderii reuniți în Grupul Local URBACT al Sectorului 3, pentru a consolida măsurile de prevenire a deșeurilor și pentru a încuraja reutilizarea și reciclarea în rândul cetățenilor și a organizațiilor.

Planul poate sprijini, de asemenea, administrația locală să pună bazele altor măsuri de politică publică, cum ar fi standarde de planificare urbană, stimulente economice sau strategii de participare publică.

Procesul de dezvoltare a planului a avut ca scop co-crearea acțiunilor pentru:

- Informarea comunității locale cu privire la importanța reducerii deșeurilor, prin reutilizare și reciclare;
- Dezvoltarea de stimulente financiare și nefinanciare pentru cei care susțin în mod eficient economia circulară;
- Încurajarea achizițiilor ecologice atât în sectorul public, cât și în cel privat;
- Crearea de metode eficiente de urmărire a tendințelor cantitative și calitative în generarea deșeurilor din sector;
- Stabilirea unui sistem de management proactiv al deșeurilor;
- Creșterea ratelor de reciclare prin tehnologii inovatoare;
- Identificarea și implementarea soluțiilor digitale pentru managementul eficient al serviciilor de salubritate;
- Promovarea inițiativelor circulare, atât private, cât și publice;
- Promovarea și dezvoltarea abilităților și cunoștințelor ecologice ale cetățenilor prin metode formale și informale.

După analiza și studierea exemplurilor de bune practici și a rezultatelor din cadrul proiectului „Resourceful Cities”, au fost revizuite și propuse în cadrul actualului PAI o serie de măsuri de reducere a deșeurilor. Au fost revizuite atât măsurile deja existente (reglementări, legislație, regulamente etc), cât și instrumentele financiare (granturi, stimulente et.) și au fost explorate noi măsuri de punere în practică a acțiunilor din cadrul PAI.

De asemenea, a fost investigat modul în care digitalizarea și tehnologiile inovatoare contribuie la colectarea și reciclarea deșeurilor într-un mod mai eficient, precum și modul în care aceste instrumente digitale pot contribui la susținerea tranziției către o economie circulară, prin implicarea cetățenilor și a întreprinderilor.

În cadrul activităților locale și transnaționale din cadrul proiectului Resourceful Cities, au fost identificate trei domenii prioritare, asupra cărora Sectorul 3 trebuie să-și concentreze eforturile pentru a accelera tranziția către economia circulară, iar acestea sunt:

1. Educație și implicare civică.
2. Salubritate și reducerea deșeurilor.
3. Economie și antreprenariat.

Pe baza domeniilor prioritare de intervenție, au fost stabilite patru obiective strategice asupra cărora PAI se va concentra:

OS1. Îmbunătățirea gestionării, implementării și monitorizării instrumentelor de politică locală care vizează facilitarea tranziției către economia circulară.

OS2. Promovarea principiilor economiei circulare și punerea în aplicare a practicilor cu valoare adăugată ridicată pentru comunitatea locală, în vederea îmbunătățirii participării cetățenilor la o transformare socială conștientă și informată, care are la bază educația, conștientizarea și formarea continuă.

OS3. Reducerea semnificativă a cantității totale de deșeuri generate și de înjumătățire, până în 2030, a cantității de deșeuri municipale reziduale (nereciclate)

OS4. Promovarea acțiunilor antreprenoriale în cadrul economiei circulare și sprijinirea unor modele de afaceri circulare sustenabile

În vederea atingerii obiectivelor strategice trasate, un set de 12 acțiuni a fost dezvoltat în urma consultării cu stakeholderii din cadrul Grupului Local URBACT al Sectorului 3. Acțiunile propuse vor sprijini Sectorul 3 în îndeplinirea obiectivelor sale strategice și vor încuraja tranziția către o economie circulară.

Având în vedere cele prezentate, considerăm că sunt întrunite condițiile legale privind aprobarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”.

Șef Serviciu,
Pompiliu Ioan Wan Buzduga

Întocmit,
Mihai Botea

2022

SPRIJINIREA TRANZIȚIEI CĂTRE O ECONOMIE CIRCULARĂ

PLANUL DE ACȚIUNE INTEGRAT AL SECTORULUI 3
AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Rețeaua de planificare a acțiunilor „Resourceful Cities”

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI **3**

CUPRINS

- 04** Programul URBACT
- 05** Rețeaua de planificare a acțiunilor „Resourceful Cities”
- 07** Grupul Local URBACT al Sectorului 3
- 09** Sectorul 3 al Municipiului București: context local
- 14** Colțul de compostare din curtea școlii: acțiunea la scară mică a Sectorului 3
- 16** Planul de Acțiune Integrat
- 17** Centrul de Resurse Urbane: viziunea Sectorului 3
- 19** Domenii prioritare de intervenție și obiective strategice
- 20** Setul de acțiuni propuse
- 40** Implementarea și monitorizarea planului
- 42** Analiza riscurilor

INDEXUL ABREVIERILOR

Abreviere	Semnificație
ADR-BI	Agenția de Dezvoltare Regională București-Ilfov
ASE	Academia de Studii Economice din București
ASM	Acțiune la scară mică (Small Scale Action)
CD	Cercetare-dezvoltare
CRU	Centru de Resurse Urbane (Urban Resource Center)
DEEE	Deșeuri de echipamente electrice și electronice
EC	Economie circulară
GLU	Grup Local URBACT (URBACT Local Group)
MP	Monitorizarea performanței
PAI	Plan de Acțiune Integrat (Integrated Action Plan)
RC	Rețeaua Resourceful Cities
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
RPA	Rețele de planificare a acțiunilor (Action Planning Networks)
OS	Obiectiv strategic
EI	Evaluare intermediară
EF	Evaluare finală
TNM	Întâlnire transnațională (Transnational Meeting)

TERMENI DE REFERINȚĂ

Termen	Definiție
Biodeșeuri	Deșeurile biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering ori din magazine de vânzare cu amănuntul și deșeuri similare provenite din unitățile de prelucrare a produselor alimentare.
Colectare selectivă	Colectarea în cadrul căreia un flux de deșeuri este păstrat separat în funcție de tipul și natura deșeurilor, cu scopul de a facilita tratarea specifică a acestora.
Deșeu	Orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă, ori are intenția sau obligația să îl arunce.
Economie circulară	Model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil. În acest fel, ciclul de viață al produselor este extins.
Reciclare	Orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția inițială, ori pentru alte scopuri. Aceasta include retratarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil, sau pentru operațiunile de umplere.
Reutilizare	Orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute.

Programul URBACT

De mai bine de 15 ani, URBACT reprezintă principalul program de cooperare teritorială europeană dedicat promovării dezvoltării urbane integrate durabile în orașele din întreaga Europă. Este un instrument al politicii de coeziune, cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională, de cele 28 de state membre, Norvegia și Elveția.

Misiunea URBACT este aceea de a permite orașelor să colaboreze și să dezvolte soluții integrate pentru provocările comune din domeniul dezvoltării urbane, prin conturarea unui mediu propice în care acestea pot colabora, pot învăța unele de la altele și pot construi împreună soluții și bune practici.

Activitatea URBACT se axează pe două abordări principale: dezvoltarea urbană integrată și planificarea acțiunilor participative.

Participarea în Programul URBACT aduce noi cunoștințe și abilități care ajută orașele europene să rămână puternice și să crească, contribuind, de asemenea, la gestionarea noilor probleme urbane, precum dezvoltarea sustenabilă, inteligentă și incluzivă.

URBACT nu investește direct în dezvoltarea urbană (de exemplu, construirea de străzi, parcuri tehnologice ș.a.), ci facilitează schimbul de experiențe și transferul de cunoștințe dintre factorii decizionali, specialiști, practicieni și alți actori cheie, care contribuie la îmbunătățirea calității procesului de planificare și implementare a planurilor urbane integrate și ale programelor naționale.

Programul este organizat în jurul a patru obiective principale, după cum urmează:

1. **Capacitatea de livrare a politicilor:** presupune îmbunătățirea capacității orașelor de a gestiona politicile și practicile urbane sustenabile într-un mod integrat și participativ.
2. **Proiectarea politicilor:** presupune îmbunătățirea designului strategiilor și planurilor de acțiune ale orașelor.
3. **Implementarea politicilor:** presupune îmbunătățirea implementării strategiilor urbane integrate și durabile, precum și a planurilor de acțiune în orașe.
4. **Crearea și schimbul de cunoștințe:** pornește de la faptul că practicienii și factorii de decizie de la toate nivelurile au un acces sporit la cunoștințe și împărtășesc între ei datele și informațiile despre diversele aspecte ale dezvoltării urbane sustenabile, în vederea îmbunătățirii politicilor de dezvoltare urbană.

URBACT asigură finanțarea a trei tipuri de rețele transnaționale:

- **Rețele de Planificare a Acțiunilor:** îmbunătățesc capacitatea orașelor de a elabora strategii / planuri integrate de acțiune pentru dezvoltarea urbană durabilă.
- **Rețele de Implementare:** îmbunătățesc capacitatea orașelor de a pune în aplicare strategiile/planurile integrate de acțiune pentru dezvoltarea urbană durabilă.
- **Rețele de Transfer:** îmbunătățesc capacitatea orașelor de a pune în aplicare planurile integrate de acțiune/strategiile prin transferul, adaptarea și refolosirea, la nivel local, a exemplurilor de bune practici identificate în domeniul dezvoltării urbane durabile.

Resourceful Cities

rețea de planificare a acțiunilor

RESOURCEFUL CITIES este una dintre rețelele de planificare a acțiunilor care, între 2019 și 2022, a reunit 10 orașe europene ca parte a unui program transnațional extins de schimb de experiență și de învățare, cu scopul dezvoltării unei noi generații de Centre de Resurse Urbane, prin intermediul Planurilor de Acțiune Integrate.

Un Plan de Acțiune Integrat (PAI) reprezintă un document strategic în care sunt abordate nevoile identificate, sunt analizate problemele și oportunitățile și sunt prezentate soluții viabile și pe termen lung. Toate orașele din cadrul rețelelor URBACT au obligația să elaboreze acest document, care poate fi redactat într-o multitudine de formate. Acesta este, în primul și în primul rând, un instrument real și util cu ajutorul căruia un oraș își poate rezolva o problemă locală și/sau poate ameliora o situație existentă. Planul reprezintă rezultatul procesului colaborativ din cadrul Grupului Local URBACT și conține un plan de dezvoltare și o schiță detaliată (inclusiv un tablou de bord și informații despre fondurile disponibile pentru implementarea acțiunilor propuse) pentru ca orașul să ofere soluții pentru problemele urbane abordate.

Rețeaua „Resourceful Cities” a fost condusă de către Haga (Olanda), în calitate de partener lider, și a reunit orașele Vila Nova de Famalicao (Portugalia), Caceres (Spania), Mechelen (Belgia), Oslo (Norvegia), Zagreb (Croatia), Patras (Grecia), Opole (Polonia) și Sectorul 3 al Municipiului București (România).

Rețeaua și-a început activitate în 2019, cu o primă fază de șase luni în cadrul căreia a fost consolidat parteneriatul și a fost elaborat Studiul de Bază al Rețelei. În mai 2020, Comitetul de Monitorizare URBACT a aprobat rețeaua pentru cea de-a doua fază, cea de implementare. O serie de întâlniri transnaționale au avut loc între anii 2020 și 2022, în cadrul cărora orașele partenere și stakeholderii locali au abordat subiecte precum rolul orașelor în economia circulară, oportunități de finanțare a inițiativelor circulare, sau importanța educației și a culturii în economia circulară. Pe de altă parte, au fost organizate și sesiuni de tipul „city-to-city”, sesiuni de o zi, în cadrul cărora au fost dezbătut subiecte precum prevenirea risipei alimentare sau scalarea economiilor circulare.

Datorită instrumentelor URBACT și a acțiunilor întreprinse la nivel local și transnațional, partenerii Resourceful Cities au elaborat o serie de Planuri de Acțiune Integrate, care reflectă nevoile specifice ale acestor orașe, precum și viziunea pe care acestea o au asupra economiei circulare și a Centrelor de Resurse Urbane.

Activitatea transnațională a rețelei Resourceful Cities

2019

Faza 1

- Întâlnire Kick-Off 1 - Haga, 3-4 Oct
- Întâlnire Kick-Off 2 - Mechelen, 12-14 Feb

2020

Faza 2

- TNM 1: Kick-Off - 7-8 Iul
- Sesiune City-to-City: Înțelegerea și definirea ecosistemului - 9 Sept
- ★ e-Universitatea URBACT - 15 Sep - 8 Oct
- TNM 2: Stimularea Colaborării - 25-26 Nov
- Sesiune City-to-City: Scalarea și promovarea EC locale - 14 Dec

2021

- TNM 3: Rolul orașului - 27-28 Ian
- Sesiune City-to-city: EC și sistemele alimentare teritoriale - 18 Feb
- TNM 4: Educație, conștientizare & implicare - 30-31 Mar
- Sesiune City-to-city: Gen & Diversitate - 22 Apr
- TNM 5: Fundamentarea, monitorizarea & analiza Riscurilor - 29-30 Iun
- TNM 6: Evaluare intermediară - 26-27 Oct
- TNM 7: Sesiune Peer Review PAI - 16 Nov

2022

- ★ e-Universitatea URBACT - 1-3 Feb
- TNM 8: Sesiune comună de tip "peer review" cu rețeaua URGE - 24 Feb
- TNM 9: Întâlnire transnațională finală a rețelei RC - 26-27 Apr
- ★ Festivalul Orașului URBACT 2022 - 14-16 Iun

Grupul Local URBACT al Sectorului 3

Prima întâlnire a stakeholderilor locali - Bucuresti, decembrie 2019

GRUPUL LOCAL URBACT (GLU) reprezintă structura de bază a Programului URBACT. Fiecare oraș partener al unei rețele URBACT are obligația de a înființa un grup care să reunească toate părțile interesate, relevante la nivel local și implicate în problema de politică publică pe care orașul dorește să o soluționeze.

Grupurile Locale URBACT reprezintă mijloace de diseminare, cu sprijinul cărora se dezvoltă abordările integrate și participative în politicile urbane. Prin colaborarea partenerilor la soluționarea unei anumite probleme și prin schimbul de experiență la nivel transnațional, Grupul Local URBACT asigură obținerea unui rezultat mult mai precis și inovativ, reflectat în elaborarea în comun a Planului de Acțiune Integrat. Prin intermediul unei astfel de experiențe, specialiștii și stakeholderii locali își dezvoltă capacitatea de a concepe și de a furniza soluții viabile la problemele pe care orașele le vor întâmpina în viitor.

În ciuda dimensiunii reduse, GLU Sector 3 a fost alcătuit din profesioniști și activiști din domenii precum planificarea și sustenabilitatea urbană, managementul deșeurilor și protecția mediului, specialiști care s-au întâlnit periodic pentru a discuta despre probleme ce țin de tranziția către o economie circulară.

Membrii GLU au inclus reprezentanți ai Agenției de Dezvoltare Regională București-Ilfov (www.adrbi.ro), GreenPoint Management (www.greenpoints.ro), ECOTIC (www.ecotic.ro), Viitor Plus (www.viitorplus.ro), AASTAFF (www.aastaff.ro), Urban Cultor (www.urbancultor.ro), Ateliere Fără Frontiere (www.atelierefarafrafrontiere.ro), Green Revolution (www.greenrevolution.ro), Academiei de Studii Economice din București - Facultatea de Management (www.management.ase.ro), Direcției Generale de Salubritate Sector 3 (www.salubritate3.ro), precum și reprezentanți ai Consiliului Local Sector 3. Acești stakeholderi au alcătuit baza GLU Sector 3. Alte părți interesate au participat fie la una, fie doar la două întâlniri ale grupului, fără a mai lua parte și la alte activități, sau întâlniri ulterioare.

Grupul Local URBACT al Sectorului 3 a avut o structură flexibilă, care a putut fi îmbunătățită/modificată în funcție de contextul și condițiile specifice apărute pe parcursul implementării proiectului Resourceful Cities.

Inițial, subiectul propus și oportunitățile prezentate de creșterea RC cauză au atras atenția stakeholderilor, iar prima

întâlnire preliminară cu părțile interesate locale, care a avut loc în decembrie 2019 în timpul vizitei la București a expertului Resourceful Cities, a dat speranța că se va putea înființa un GLU mult mai diversificat.

Pandemia COVID-19 a adus însă o nouă realitate și o serie de provocări, cum ar fi: atragerea în proiect a membrilor GLU în contextul unor restricții severe; conceperea de întâlniri virtuale interesante și interactive; construirea încrederii între persoane care se întâlnesc doar în mediul online, timp de câteva ore, etc. Toate acestea s-au adăugat la cea mai mare provocare cu care se confruntă un oraș URBACT atunci când lucrează cu stakeholderi locali, și anume menținerea entuziasmului și interesului membrilor GLU pe toată durata proiectului.

În ciuda tuturor acestor dificultăți, GLU a reușit să funcționeze datorită unui grup de stakeholderi puternici și implicați, care a creionat o viziune comună pentru viitorul Sectorului, inspirându-se din numeroasele resurse existente la nivel de rețea. În timp ce activitățile transnaționale au fost o sursă de idei și inspirație, GLU a fost locul unde constatările activităților transnaționale au fost analizate și unde au fost dezvoltate idei și concepte noi adaptate contextului local. GLU a discutat, analizat și validat acțiunile propuse de către acest plan, precum și acțiunea la scară mică care a fost deja testată și care este prezentată la pg. 14.

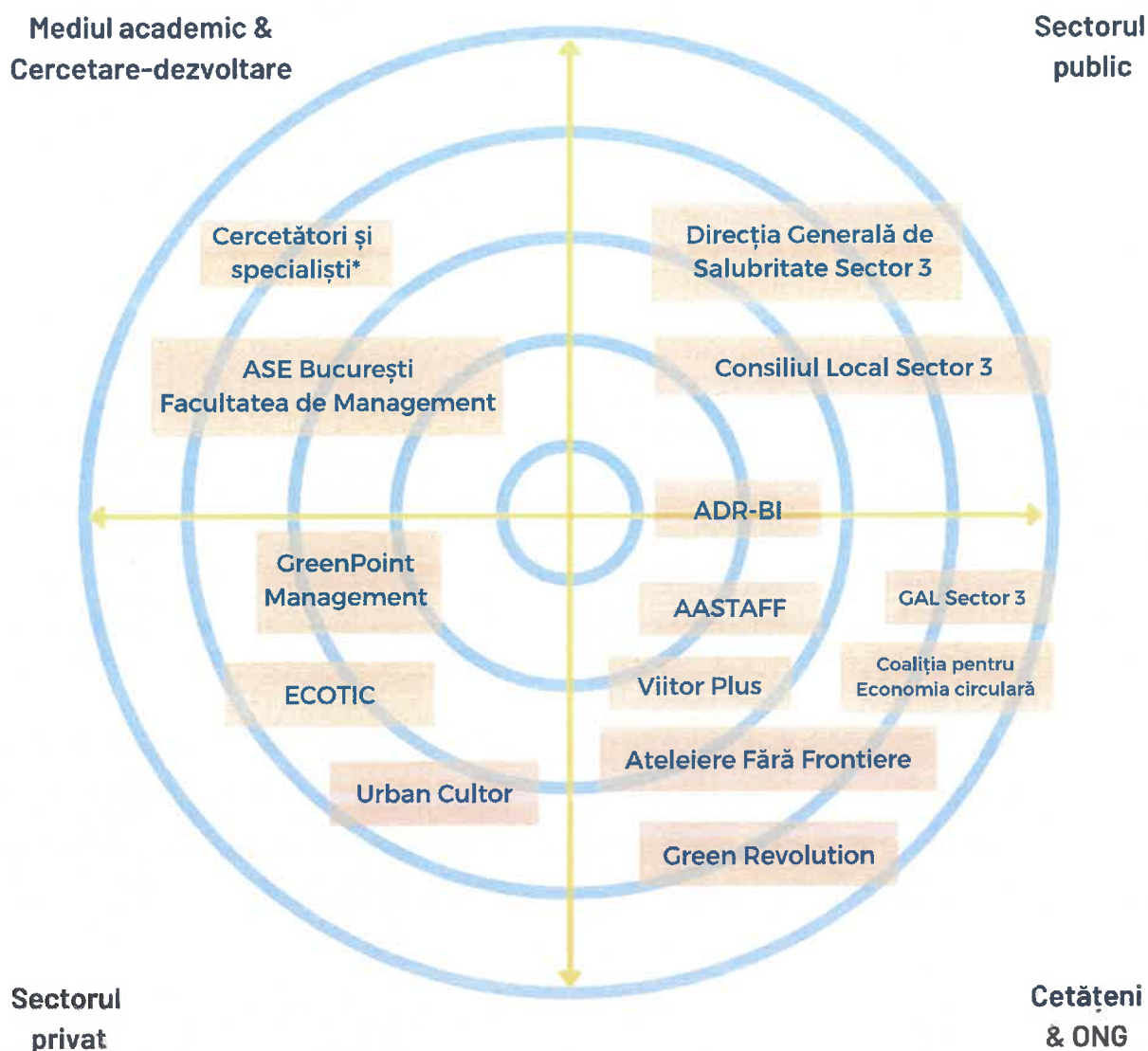

Fig. 1. Structura Grupului Local URBACT al Sectorului 3

Sursa: autorul

*Prin prisma prevederilor GDPR, unumiți stakeholderi nu pot fi nominalizați

Sectorul 3 al Municipiului București

context local

BUCUREȘTI, capitala României, este cea mai mare metropolă, precum și principalul centru politic, administrativ, economic și comercial al țării.

Cu o populație de peste 2 milioane de locuitori, este unul dintre cele mai mari orașe din UE ca populație. Cu toate acestea, datorită apropierii de județul Ilfov, atrage zilnic aproape 3 milioane de oameni. Întinzându-se pe o suprafață de 240 km², orașul măsoară aproximativ 22 km de la nord la sud și aproape 20 km de la vest la est.

Deși originile sale precise nu sunt cunoscute, prima înregistrare istorică a Bucureștiului provine din anul 1459, în timpul domniei lui Vlad al III-lea (Vlad Țepeș). De atunci, orașul se află într-un flux perpetuu, evoluând în principalul centru cultural, economic și artistic al țării. În prezent, Bucureștiul are același nivel de administrare ca un județ și face parte din Regiunea de Dezvoltare București-Ilfov - cea mai dezvoltată din România. Din punct de vedere administrativ, este cunoscut drept „Municipiul București”. Primarul general este cel care conduce Primăria Municipiului București, cu responsabilități la nivel de oraș. În plus, orașul este împărțit în șase sectoare, fiecare condus de propriul primar și de propriile consilii locale.

Populație	490.032 (din totalul Bucureștiului de 2.161.842 locuitori - Ianuarie 2022)¹
Densitatea populației	14000,91 persoane/ km²
Suprafața sectorului	35 km² (din totalul Bucureștiului de 240 km²)

Sectorul 3 al Municipiului București este a treia cea mai mare subdiviziune administrativă a Capitalei și cea mai populată. Cu aproape o jumătate de milion de locuitori, este a doua zonă administrativă ca număr de locuitori din țară, fiind depășită numai de București.

Ca rezultat al evoluției istorice a Capitalei, în peisajul urban actual al orașului se pot observa structuri socio-spațiale formate în perioade istorice diferite, structuri vizibile și în cazul Sectorului 3, precum: Centrul Vechi, Vechiul cartier evreiesc, cartiere apărute în perioada comunistă, zone de case și zone de blocuri de locuințe, precum și cartiere rezidențiale noi, etc. Având în vedere dimensiunile, densitatea mare a locuitorilor, țesutul urban actual, precum și profilul economic, Sectorul 3 al Municipiului București se prezintă ca o zonă urbană cu potențial ridicat de dezvoltare, dar și cu numeroase provocări.

1. Populația după domiciliu din Municipiul București și sectoare administrative. Sursa: INS - Direcția Regională de Statistică a Municipiului București, 1 Ianuarie 2022

O astfel de provocare, dar și oportunitate, este reprezentată de tranziția la economia circulară, prin stabilirea unor standarde care pot conduce către servicii mai durabile (gestionarea și prelucrarea deșeurilor, stabilirea unei strategii inovatoare axată pe colectarea și eliminarea deșeurilor, calitatea apei, punerea în aplicare a unor acțiuni exemplare în domeniul achizițiilor publice etc).

Tranziția către economia circulară

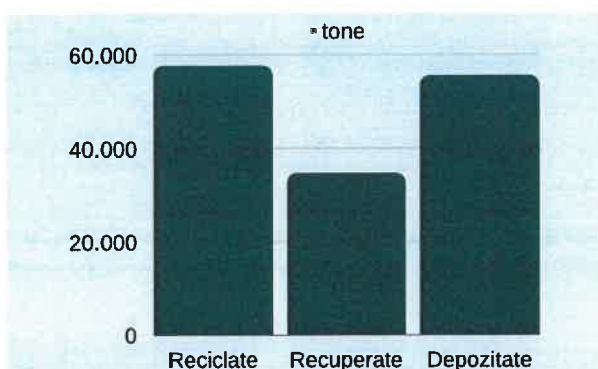
**VIATA E MAI SIMPLĂ
CÂND NU AMESTECĂM LUCRURILE!
COLECTEAZĂ SELECTIV!**

Ambiția Sectorului 3 este de a deveni cel mai curat, mai verde și mai dezvoltat sector din București, iar tranziția către economia circulară, prin schimbările sistemice pe care le poate aduce spre un nou model economic, se prezintă ca o oportunitate pentru atingerea acestui obiectiv.

Pentru a putea vorbi despre o tranziție către economia circulară, mai întâi, trebuie să vorbim despre un management eficient al deșeurilor urbane, problemă de maximă importanță pentru București.

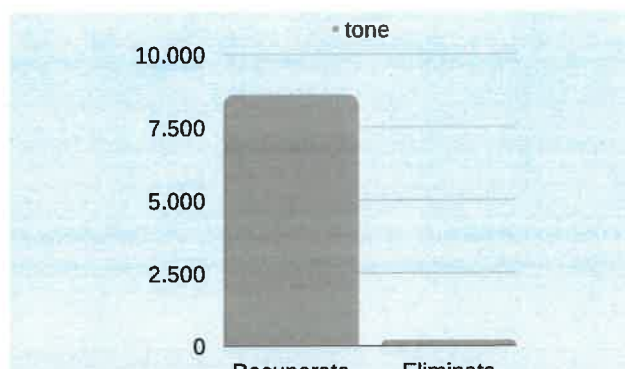
Acest lucru a fost abordat de către Sectorul 3 într-o manieră serioasă încă din anul 2018, când a fost înființată Direcția Generală de Salubritate Sector 3, prin Hotărârea Consiliului Local nr. 357/14.08.2018. Direcția asigură serviciile de salubritate publică în Sectorul 3 atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi, și, de la înființare și până în prezent, și-a îmbunătățit continuu serviciile și activitatea. Direcția are semnate contracte de colectare a deșeurilor cu asociații de proprietari, gospodării individuale și întreprinderi publice și private.

Deșeurile din sector sunt împărțite în trei categorii: biodegradabile, reciclabile (hârtie, carton, plastic, metal) și sticlă. Acestea se colectează atât de la sursă (case și apartamente), cât și din spațiile publice, din containerele stradale. În ultimii ani, gradul de colectare separată a deșeurilor a crescut considerabil, iar sectorul 3 și-a îmbunătățit considerabil ratele de reciclare.

Grafic 1: Deșeuri municipale, Ian - Dec 2021

Sursa: Direcția Generale de Salubritate Sector 3

Graf. 2: Deșeuri provenite din construcții, Ian-Dec 2021

Sursa: Direcția Generale de Salubritate Sector 3

Având în vedere că salubritatea și managementul deșeurilor din sector sunt pe drumul cel bun, este momentul să ducem lucrurile mai departe și să vorbim despre economia circulară. Drept urmare, Sectorul 3 al Municipiului București a devenit partener al rețelei „Resourceful Cities” pentru a pune bazele unei strategii pe termen mediu și lung care să sprijine tranziția către o economie circulară.

Conceptul de Centre de Resurse Urbane, explorat de rețea, se prezintă a fi un cadru valoros pentru valorificarea resurselor la nivel de sector (diverse resurse care rămân neexploatate), prin asigurarea unui spațiu personalizat (fizic și virtual) pentru cetățeni, experți și mediul de afaceri, unde economia circulară să fie promovată, iar participarea, integrarea și dezvoltarea bazată pe plus-valoare să fie încurajate.

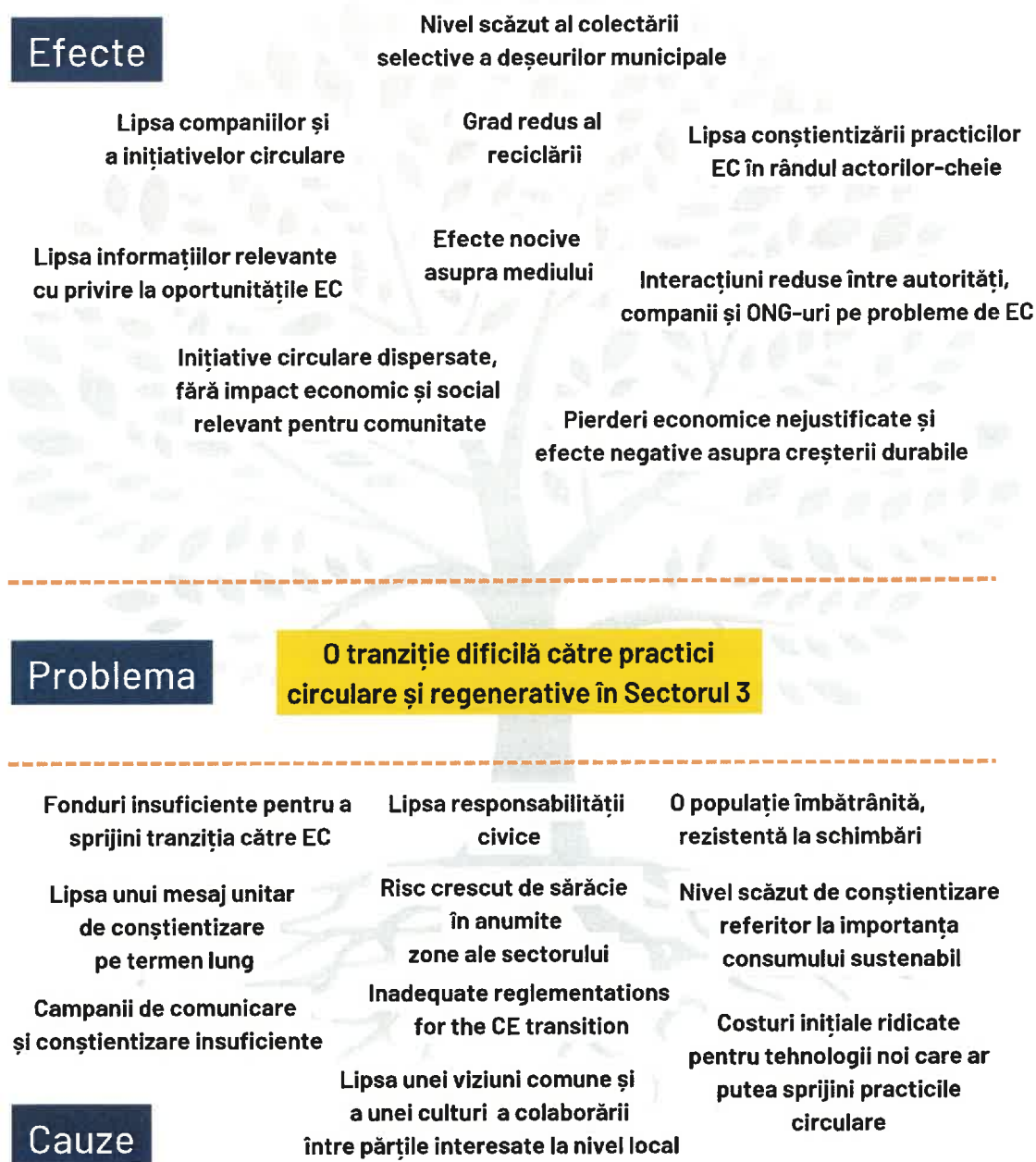

Fig 2. Arborele Problemelor, Sectorul 3, București

Sursa: Autorul

Cadrul legislativ

Cadrul legislativ european	• Articolele 191-193 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene • Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului • Decizia (UE) 2018/853 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1257/2013, a Directivelor 94/63/CE și 2009/31/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivelor 86/278/CEE și 87/217/CEE ale Consiliului în ceea ce privește normele procedurale în domeniul raportării cu privire la mediu și de abrogare a Directivei 91/692/CEE a Consiliului • Directiva 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva cadru privind deșeurile) • Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și ielectronice • Pactul Verde European (European Green Deal) • Planul de acțiune privind economia circulară
Cadrul legislativ național	• Legea nr. 132 din 30 iunie 2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare • Legea nr. 211 din 15 noiembrie 2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare • Legea nr. 249 din 28 octombrie 2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare • Hotărârea nr. 856 din 16 august 2002 privind evidenta gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase • Ordonanța de urgență nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu • Ordonanța de urgență nr. 74 din 17 iulie 2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu • Legea nr. 181 din 19 august 2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile • Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare • Legea nr.51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare • Ordinului nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului - cadru al serviciului de salubritate a localităților
Cadrul legislativ local	• HCGMB nr. 82/2015 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București • HCLS3 nr. 675/28.12.2017 privind gestiunea directă a serviciului public de salubritate din Sectorul 3 al Municipiului București • Strategia de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2021-2027 a Sectorului 3 • Planul de Gestionare a Deșeurilor din Municipiul București 2021-2025

Analiza SWOT a Sectorului 3

S puncte forte	• Infrastructură modernă și eficientă de management al deșeurilor; • Experiență în atragerea și gestionarea de finanțări nerambursabile; • Existența unor entități inovatoare în domeniul deșeurilor în sectorul public și privat; • Relații de colaborare bune între autoritățile publice locale, ONG-uri și mediul de afaceri; • Prezența a trei institute naționale de cercetare-dezvoltare în sector: două în domeniul energiei (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrică - ICPE-CA și Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Energie-ICEMENERG) și unul în domeniul textilelor (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie); • Număr ridicat de locuitori cu studii superioare și educație adecvată; • Experiența și implicarea administrației publice locale în procese de managementul schimbării.
W puncte slabe	• Nivel scăzut de confort urban cauzat de o planificare și dezvoltare urbană defectuoase (ex: cartiere de locuințe în proximitatea zonelor industriale); • Existența unor comunități neintegrate social, caracterizate printr-un nivel ridicat de sărăcie; • Abordarea lacunară a economiei circulare, lipsa informațiilor și a conștientizării cu privire la economia circulară; • Rate scăzute de colectare separată a deșeurilor la nivelul sectorului; • Lipsa unei culturi a colaborării, integrării și angajamentului civic; • Lipsa fondurilor necesare pentru susținerea intensivă a tranziției către economia circulară; • Costuri ridicate pentru introducerea unor tehnologii noi; • Lipsa posibilităților de extindere și reconfigurare a spațiului urban al sectorului; • Conștientizarea scăzută cu privire la importanța consumului sustenabil și responsabil.
O oportunități	• Dorință de implicare civică și progres din partea actorilor relevanți; • Disponibilitatea fondurilor europene și a parteneriatelor pentru economie circulară în noua perioadă de programare; • Centrul istoric al Municipiului București, situat în sectorul 3, prezintă relevanță pentru Centrul de Resurse Urbane; • Existența unor companii private dornice să investească și să își desfășoare afacerile în sectorul 3; • Posibilitatea utilizării economiei circulare pentru dezvoltarea eco-turismului; • Dezvoltarea unui cluster în domeniul economiei circulare.
T amenințări	• Migrația populației către alte sectoare sau alte orașe; • Îmbătrânirea populației; • Instabilitatea și lipsa de predicibilitate a modelelor de dezvoltare pe fondul schimbărilor politice; • Lipsa experților în domeniul inovării; • Rezistența locuitorilor și a decidenților la schimbare; • Lipsa companiilor și a inovației circulare; • Dezvoltarea insuficientă a spiritului civic și a conștientizării populației; • Lipsa împărțirii unei viziuni comune între stakeholderi.

Colțul de compostare din curtea școlii acțiunea la scară mică a Sectorului 3

Workshop de compostare la Liceul Teoretic „Dante Alighieri”

Proiectul „Resourceful Cities” a oferit orașelor partenerie posibilitatea de a implementa și testa o acțiune la scară mică. Acțiunile la scară mică (ASM) reprezintă un element nou al rețelelor de planificare a acțiunilor, care permite orașelor URBACT să proiecteze concepte/acțiuni și să le testeze pentru a le verifica relevanța, fezabilitatea și impactul, precum și pentru a vedea dacă acestea pot fi integrate în PAI.

Acțiunea la scară mică a Sectorului 3 a fost proiectată și aprobată de GLU Sector 3. Părțile interesate locale au fost însărcinate cu procesul de brainstorming, precum și cu alegerea, prin vot, a ideilor de proiecte pilot. Propunerea câștigătoare a fost ulterior discutată, examinată și perfecționată înainte de a fi implementată.

Denumită „Colțul de compostare din curtea școlii”, ASM și-a propus să crească gradul de conștientizare cu privire la importanța compostării în mediul urban și să încurajeze practicile circulare, prin activități practice și educaționale. Pentru proiectul pilot au fost alese trei școli din sector, unde au fost amenajate locuri dedicate compostării și unde au fost ținute ateliere de instruire/module de formare pe teme precum conceptul de „reducere-reutilizare-reciclare”, biodegradabil vs. non-biodegradabil, compost și compostare, valorificare biodeșeurilor prin compostare, sol sănătos și alimente sănătoase, etc.

Acțiunea a permis evaluarea modului în care comunitatea locală (în special elevii de liceu și gimnaziu) a răspuns la ideea propusă. Testarea acțiunii într-un mediu controlat a făcut mai ușoară urmărirea procesului, ceea ce era deosebit de important într-o comunitate nefamiliarizată cu ideea de compostare. Elevii și-au exprimat interesul de a contribui și de a participa la modulele de formare din cadrul proiectului-pilot, elevii de gimnaziu fiind cei mai interesați. Entuziasmul și interesul inițial au părut totuși să se estompeze rapid, iar aportul de deșuri vegetale din cutiile de compost a fost scăzut.

ASM a evidențiat nevoia de resurse umane care să monitorizeze eficient procesul de compostare și să efectueze operațiunile necesare, cum ar fi măsurarea temperaturii și a umidității, sau să efectueze procesarea fizică a compostului. De asemenea, sunt necesare noi acțiuni care să mobilizeze grupul țintă să contribuie la aportul de deșuri compostabile și care să mențină interesul și energia pozitivă în ceea ce privește compostarea.

Înțelegem acum că elementele care susțin, contribuie la și promovează participarea constantă la efortul de compostare trebuie incluse în proiectarea acestor tipuri de acțiuni.

Într-o notă mai optimistă, acțiunea a reușit să stârnească interesul unei categorii largi de cetățeni și organizații care au conștientizat problematica compostării și care și-au exprimat dorința de a sprijini astfel de acțiuni. De exemplu, Asociația Culturalis, un ONG local, a fost interesată să desfășoare un atelier de compostare la una dintre locațiile acțiunii pilot, astfel că, în data de 9 aprilie 2022, reprezentanții asociației s-au întâlnit cu cetățeni - din afara grupului țintă ASM - pentru a promova compostarea urbană la Liceul Teoretic „Dante Alighieri”.

ASM	Colțul de compostare din curtea școlii
Obiectiv	Promovarea importanței compostării deșeurilor vegetale în mediul urban și încurajarea practicilor circulare, prin activități practice-educative în trei unități școlare din sectorul 3, pentru un grup țintă alcătuit din minim 60 de elevi și profesori.
Context și inspirație	Acțiunea pilot a fost proiectată în cadrul întâlnirilor Grupului Local URBACT al Sectorului 3, fiind rezultatul conlucrării dintre autoritatea locală și stakeholderii locali implicați în proiectul Resourceful Cities. Astfel, s-a luat decizia ca acțiunea pilot a Sectorului 3 să vizeze amenajarea unui colț pentru compostarea deșeurilor organice în curțile școlilor. În acest mod, elevii și profesorii pot învăța despre importanța compostării deșeurilor rezultate din activitățile de întreținere ale spațiilor verzi și nu numai.
Organizația responsabilă	Organizațiile responsabile au fost Primăria Sectorului 3 și S.C. Urban Cultor S.A. Printr-un proces de achiziții publice, Urban Cultor, societate specializată pe agricultura urbană și compostare urbană, a fost contractată pentru a facilita organizarea workshop-urilor din cadrul acțiunii la scară mică.
Parteneri cheie	• Membrii Grupului Local URBACT al Sectorului 3; • Elevi și profesori de la Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, Colegiul Tehnic „Mihai Bravu” și Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu.
Monitorizare	Monitorizarea acțiunii a fost realizată de către Primăria Sectorului 3, prin echipa de proiect. Monitorizarea a avut ca scop evaluarea interesului pentru acțiune și activitățile acesteia, precum și urmărirea aportului de deșeuri din cutiile de compost.
Resurse și buget	Costul total al acțiunii: 18.000 RON, suportat prin bugetul proiectului RC.
Durata	Implementare și monitorizare: septembrie-decembrie 2021.
Rezultate și lecții	Urmare a implementării și monitorizării acțiunii, a devenit evident faptul că este critică identificarea unei persoane care să monitorizeze procesul de compostare și care să asigure măsurarea temperaturii și a nivelurilor de umiditate, sau prelucrarea compostului. Această persoană poate fi un membru al grupului țintă, sau un angajat al municipalității. Pentru a asigura faptul că elevii contribuie la procesul de compostare, menținându-și în același timp entuziasmul și angajamentul, sunt necesare noi acțiuni și evenimente de promovare și conștientizare. Activități de activare periodică, care încurajează oamenii să continue compostarea, ar trebui incluse în proiectarea acțiunilor viitoare.
Impactul asupra strategiei	Interesul comunității pentru acțiunea la scară mică, precum și lecțiile învățate au ajutat la includerea și extinderea acesteia în cadrul PAI.

Planul de Acțiune Integrat

Expertul Resurseful Cities, dna Eileen Crowley, în timpul vizitei la București și a discuțiilor din cadrul Grupului Local URBACT

Sectorul 3 aspiră să fie cel mai curat, mai verde și mai dezvoltat sector din București, iar tranziția către economia circulară oferă oportunitate ideală pentru atingerea acestui obiectiv, prin introducerea unor schimbări sistemice în modelul economic actual. Datorită deficitului de materii prime și a problemelor constante de mediu, economia circulară este esențială pentru viitorul Europei.

Sectorul 3 s-a alăturat rețelei „Resourceful Cities” pentru a învăța din experiențele orașelor partenere și pentru a construi un model durabil pentru economia circulară. Astfel, au fost puse bazele unei viziuni pe termen mediu și lung care să sprijine tranziția către o economie circulară.

Planul de Acțiune Integrat (PAI) își propune să includă, să implementeze și să valorifice lecțiile învățate de-a lungul proiectului „Resourceful Cities”, prin implicarea factorilor de decizie și a părților interesate având drept obiectiv comun sprijinirea tranziției către EC și alinierea cu prevederile Planului de Acțiune pentru Economia Circulară al Comisiei Europene.

Planul de Acțiune Integrat prezintă viziunea comună a actorilor locali despre economia circulară și despre direcțiile viitoare de dezvoltare. PAI oferă un set eficient de politici urbane, creionate printr-un proces intens de colaborare și consultare, pentru a consolida măsurile de prevenire a generării deșeurilor și pentru a încuraja reutilizarea și reciclarea, atât în rândul cetățenilor, cât și al organizațiilor. PAI poate sprijini, de asemenea, administrația locală să pună bazele altor măsuri de politică publică, cum ar fi standarde de planificare urbană, stimulente economice sau strategii de participare publică.

Procesul de dezvoltare a planului a avut drept scop co-crearea acțiunilor pentru:

- Informarea comunității locale cu privire la importanța reducerii deșeurilor, prin reutilizare și reciclare.
- Dezvoltarea de stimulente financiare și nefinanciare pentru cei care susțin în mod eficient EC.
- Încurajarea achizițiilor ecologice atât în sectorul public, cât și în cel privat.
- Crearea de metode eficiente de urmărire a tendințelor cantitative și calitative în generarea deșeurilor.
- Stabilirea unui sistem de management proactiv al deșeurilor.
- Creșterea ratelor de reciclare prin tehnologii inovatoare.
- Identificarea și implementarea soluțiilor digitale pentru managementul eficient al serviciilor de salubritate.
- Promovarea inițiativelor circulare, atât private, cât și publice.
- Promovarea și dezvoltarea abilităților și cunoștințelor ecologice ale cetățenilor prin metode formale și informale.

Centrul de Resurse Urbane

viziunea Sectorului 3

Conceptul rețelei „Resourceful Cities” de Centru de Resurse Urbane (CRU) poate sprijini Sectorul 3 în procesul de valorificare a resurselor neexploatate, furnizând un spațiu personalizat și dedicat (atât fizic, cât și virtual) pentru cetățeni, specialiști și mediul de afaceri, prin intermediul căruia economia circulară să fie promovată la nivel local, iar participarea, integrarea și dezvoltarea bazată pe valori comune să fie încurajate.

CRU își propune să devină un spațiu în cadrul căruia să fie incubate și promovate inițiativele circulare ale comunității locale. Totodată, Centrul de Resurse Urbane va deveni principalul hub de promovare al economiei circulare și al practicilor circulare. Acesta va avea o abordare transversală și orizontală inovatoare, care se va concentra pe unul sau mai multe aspecte specifice EC și pe dezvoltarea unei strategii eficiente și partajate pentru EC la nivel local.

CRU își propune să aibă o influență pozitivă asupra viitorului comunității locale în ceea ce privește reciclarea, prevenirea generării deșeurilor și promovarea valorilor economiei circulare prin seria de activități propuse spre a fi implementate în orizontul de timp 2022-2030. La nivel local, Centrul va fi folosit pentru a promova conceptele de reutilizare, reparare și reciclare (conceptele de bază ale economiei circulare).

Mai mult, înființarea unui Centru de Resurse Urbane în sector poate oferi o soluție viabilă pentru unele dintre problemele sociale, de mediu și economice ale comunității locale și, totodată, ar putea contribui la transformarea durabilă a sectorului.

Centru de Resurse Urbane va aborda următoarele aspecte:

Economice	În acest sens, CRU poate servi drept punct de contact pentru noi afaceri, cercetători și specialiști care să co-creeze noi modalități de a închide buclele de resurse de la nivel local. De asemenea, CRU poate fi un hub multifuncțional pentru start-up-urile creatoare din economia circulară și pentru dezvoltarea de noi afaceri circulare, bazat pe REUTILIZAREA – REPARAREA – RECONDIȚIONAREA – RECICLAREA materialelor și a produselor existente, prelucrarea creativă a materialelor reciclate, etc. CRU va deveni, în fapt, un spațiu pentru incubarea, sprijinirea și promovarea afacerilor/inițiativelor circulare din sector, prin punerea la dispoziția celor interesați a unor săli de ședințe, spații de birouri, sau resurse materiale (mijloace informatice de comunicare, bancă de unelte și materiale, etc).
Sociale	CRU va servi drept spațiu public în Sectorul 3 pentru promovarea EC, informarea cetățenilor și încurajarea acestora de a participa la inițiativele circulare. În completarea spațiilor de business, CRU poate include un spațiu comunitar pentru încurajarea dialogului social legat de EC și problemele de mediu, și, de asemenea, un spațiu pentru expoziții și diverse workshop-uri. Design-ul CRU poate include și un serviciu de închiriere a uneltelor pentru cetățeni și un hub educațional.
De mediu	CRU poate încorpora o mini – stație de reciclare și un magazin de produse reutilizabile/second-hand, unde produsele vor putea fi salvate, reparate și donate sau vândute.

Din punct de vedere al spațiului fizic, CRU poate fi găzduit într-o singură clădire sau pot fi identificate spații multiple în sector care să găzduiască diferitele funcționalități ale centrului.

Totodată, Centrul de Resurse Urbane al Sectorului 3 va avea și o dimensiune digitală, care va permite o interacțiune promptă și continuă cu toți cei interesați de inițiativele circulare din sector. CRU poate oferi, de asemenea, o varietate de servicii online (o platformă comunitară, un magazin virtual, etc).

Încurajarea egalității, diversității și incluziunii

Comunitățile modelate de oameni reprezintă punctul central în viziunea de dezvoltare a PAI și a CRU. În calitate de promotori ai CRU la nivelul Sectorului 3, putem juca un rol esențial în prioritizarea și promovarea diversității, egalității și incluziunii. Acestea sunt vitale pentru a dezvolta comunități atractive și pentru a îmbunătăți bunăstarea și calitatea vieții tuturor cetățenilor.

CRU și acțiunile propuse în PAI vor arăta cum pot fi construite comunități care prețuiesc oamenii, indiferent de sex, gen, naționalitate, etc., comunități care creează mediul propice pentru valorificarea întregului potențial al indivizilor și care asigură participarea neîngrădită a acestora în activități ale economiei circulare.

Pentru a asigura tratamentul echitabil și oportunități pentru toți actorii implicați, ne vom axa pe crearea unui mediu în care toată lumea se va simți binevenită și prețuită. Un design "universal" al CRU ar putea omite să adreseze nevoi specifice ale femeilor, tinerilor, minorităților, persoanelor dezavantajate, marginalizate, aflate în risc de sărăcie sau de excludere socială. Vor fi identificate grupurile țintă adresabile de către CRU, iar caracteristicile centrului vor fi adaptate nevoilor fiecărui grup în parte. Incluziunea centrului este una deosebit de importantă: tineri și bătrâni, bărbați și femei, locuitori din toate cartierele Sectorului 3, toți ar trebui să se simtă bineveniți la Centrul de Resurse Urbane.

Una dintre măsurile care va transcede toate acțiunile propuse este promovarea accesului egal la acțiunile propuse, respectiv activitățile și rezultatele acestora. Pentru a crește rata de participare a femeilor, tinerilor, minorităților, persoanelor dezavantajate, marginalizate, aflate în risc de sărăcie și excludere socială, urmează să fie implementate o serie de măsuri precum:

- **Asigurarea unei diversități de lideri și parteneri**
Deoarece pot dispune de diverse rețele sociale și de business și pot reprezenta modele de succes pentru comunitatea locală, echipa de management a CRU trebuie să fie alcătuită din lideri variați, capabili să atragă alături de ei cetățeni, antreprenori, ONG-uri, indiferent de originea lor. Parteneri posibili: Ateliere Fără Frontiere, Viitor Plus, Universități și alți parteneri ULG.
- **Crearea unui proces de selecție divers**
Este important să existe un comitet de selecție divers care poate oferi perspective variate. Diversitatea de gen și de etnie trebuie să fie reprezentate în procesul de selecție din cadrul CRU pentru a elimina prejudecățile împotriva femeilor, minorităților sau persoanelor dezavantajate și, de asemenea, pe cele legate de tipul de produse și servicii oferite de CRU.
- **Dezvoltarea de programe și proiecte specifice pentru beneficiarii finali**
În loc să dezvolte programe și apoi să încerce să găsească persoane interesate, CRU ar trebui să ia în considerare dezvoltarea de programe incluzive încă de la început. Câteva dintre măsurile recomandate ar fi: flexibilitatea programelor de training (sistem fizic, sistem online, sistem hibrid), sprijin pentru îngrijirea copiilor, curriculum personalizat, resurse atractive, mentori și formatori diverși, cursuri de formare pentru șomerii și pentru cei slab calificați, etc.
- **Crearea unei culturi incluzive**
Pentru a sprijini o cultură incluzivă, în cadrul CRU este important să existe o strategie de comunicare reprezentativă pentru toate grupurile. Este esențial ca CRU să fie reprezentat, atât verbal, cât și vizual, ca un spațiu incluziv, unde egalitatea și diversitatea sunt prețuite și promovate. Ca o modalitate de a-i inspira și pe alții, CRU poate miza pe promovarea unor lideri (antreprenori, specialiști) ai grupurilor slab reprezentate, de exemplu minorități, persoane cu handicap, femei și tineri.

CRU poate folosi evenimentele publice ca mijloc important de sensibilizare și informare a comunității. Astfel, va oferi și susține o legătură strânsă între beneficiile pentru mediu ale reutilizării și economia socială, oferind inclusiv locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile și sprijinind, la nivelul tuturor acțiunilor planificate, grupurile țintă vulnerabile.

- **Dezvoltarea soluțiilor digitale pentru tineri**

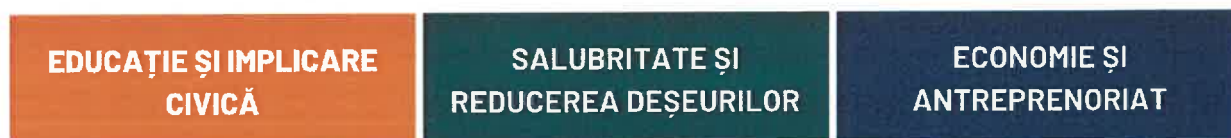
Disponibilitatea unei palete largi de soluții digitale la nivelul CRU va oferi tinerilor instrumentele potrivite de care au nevoie pentru a acționa. În acest fel, sperăm să le asigurăm implicarea în proiecte de economie circulară și să răspundem rapid diverselor lor nevoi.

Domenii prioritare de intervenție și obiective strategice

După analiza și studierea exemplurilor de bune practici și a rezultatelor din cadrul proiectului „Resourceful Cities”, au fost revizuite și propuse în cadrul actualului PAI o serie de măsuri de reducere a deșeurilor. Au fost revizuite atât măsurile deja existente (reglementări, legislație, regulamente, etc.), cât și instrumentele financiare (granturi, stimulente, etc.) și au fost explorate noi măsuri de punere în practică a acțiunilor din cadrul PAI.

De asemenea, a fost investigat modul în care digitalizarea și tehnologiile inovatoare contribuie la colectarea și reciclarea deșeurilor într-un mod eficient, precum și felul în care instrumentele digitale pot contribui la susținerea tranziției către o economie circulară, prin implicarea cetățenilor și a mediului de afaceri.

În cadrul activităților locale și transnaționale ale proiectului „Resourceful Cities”, au fost identificate trei domenii prioritare asupra cărora Sectorul 3 trebuie să-și concentreze eforturile pentru a accelera tranziția către economia circulară, iar acestea sunt:

Pe baza domeniilor prioritare de intervenție identificate, au fost stabilite patru obiective strategice asupra cărora planul își va îndrepta atenția.

Obiectiv strategic 1	Îmbunătățirea gestionării, implementării și monitorizării instrumentelor de politică locală care vizează facilitarea tranziției către economia circulară.
Obiectiv strategic 2	Promovarea principiilor economiei circulare și punerea în aplicare a practicilor cu valoare adăugată ridicată pentru comunitatea locală, în vederea îmbunătățirii participării cetățenilor la o transformare socială conștientă și informată, care are la bază educația, conștientizarea și formarea continuă.
Obiectiv strategic 3	Reducerea semnificativă a cantității totale de deșeuri generate și de înjumătățire, până în 2030, a cantității de deșeuri municipale reziduale (nereciclate).
Obiectiv strategic 4	Promovarea acțiunilor antreprenoriale în cadrul economiei circulare și sprijinirea unor modele de afaceri circulare sustenabile.

Setul de acțiuni propuse

Un set de 12 acțiuni a fost dezvoltat în urma consultării cu Grupul Local URBACT. Acțiunile propuse abordează problemele identificate și vor asista Sectorul 3 în îndeplinirea obiectivelor sale strategice și vor încuraja tranziția către o economie circulară. Fiecare acțiune din tabelul de mai jos abordează unul sau mai multe dintre obiectivele strategice ale Planului de Acțiune Integrat, fiecare acțiune fiind detaliată ulterior.

Nr. crt.	Descriere	Obiectivul strategic la care acțiunea răspunde
A1	Harta inițiativelor circulare din Sectorul 3	OS4
A2	Centrul de Resurse Urbane al Sectorului 3 (CRU S3)	OS1, OS2, OS3, OS4
A3	Caravana Centrului de Resurse Urbane	OS2, OS3
A4	Măsuri integrate pentru afaceri și inițiative circulare în contextul EC	OS2, OS4
A5	Contracte dedicate de gestionare a deșeurilor pentru mediul de afaceri	OS1
A6	Programe de sprijin pentru afacerile circulare	OS2, OS4
A7	Rețeaua de recuperare a materialelor plastice prin metode ale economiei circulare	OS2, OS3
A8	E-Reciclare: Sisteme inteligente de colectare, reciclare și valorificare a DEEE-urilor	OS1, OS2, OS3
A9	Sisteme inteligente de colectare a deșeurilor stradale	OS1, OS3
A10	Sistem de monitorizare și de control „real time” a gestiunii deșeurilor municipale în Sectorul 3	OS1, OS3
A11	Grădinile comunitare din Sectorul 3	OS2
A12	Compostare comunitară în Sectorul 3	OS2, OS3

Acțiunea 1	Harta inițiativelor circulare din Sectorul 3
Obiectiv general	Identificarea și promovarea, într-o platformă online, a afacerilor/inițiativelor circulare din Sectorul 3, inclusiv a acelor inițiative compatibile cu principiile economiei circulare.
Viziune	• Identificarea afacerilor circulare: magazine SH/produse reutilizabile, ateliere de reparații (haine, încălțăminte etc), service-uri de aparatură electrică, etc. • Identificarea inițiativelor care încurajează prevenirea generării deșeurilor, promovează reutilizarea, repararea, recondiționarea, utilizarea durabilă a resurselor. • Identificarea modelelor de afaceri care comercializează produse prietenoase cu mediul - fără ambalaje sau cu ambalaje reutilizabile. • Vor fi incluse inițiative precum: magazine Zero Waste, ateliere reparații încălțăminte&marochinărie, atelier croitorie, atelier reparații biciclete, atelier reparații mobilier, reparații electronice/electrocasnice, ceasornicărie, etc. • Crearea unei platforme online (hartă interactivă), cât mai exhaustivă și mai relevantă, în care afacerile/inițiativele identificate să fie promovate în rândul cetățenilor. • Harta va fi completată și actualizată periodic, pe măsură ce administratorii platformei IT care o gestionează primesc informații și date noi despre diversele afaceri circulare disponibile în Sectorul 3.
Organizația responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Administrația publică locală și subordonatele acesteia • ONG-uri • Mediul de afaceri din Sectorul 3 • Companii interesate de inițiative circulare și de sustenabilitatea propriilor afaceri • Cetățenii
Indicatori de monitorizare	• Nr. afaceri/inițiative circulare prezente pe hartă • Nr. utilizatori/an • Nr. accesări/an • Nr. de articole/prezențe media de promovare a Hartții
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative din partea Sectorului 3 al Municipiului București • Companie/colaborator IT subcontractat(ă) pentru dezvoltarea și mentenanța aplicației informatice • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare
Perioada de implementare	2022-2023, actualizată anual, cu orizont de timp 2030

Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare. Risc: Lipsă interes din partea celor potențial vizați. Măsuri de atenuare: Atragerea partenerilor-cheie și a grupului țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu; prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară.
Buget estimativ	36.000,00 EUR
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sector 3 • Sponsorizări • Voluntariat • Crowd-sourcing • Parteneriat public-privat • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale • PNRR • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări BEI etc.
Inspirație	www.hartareciclarii.ro

Acțiunea 2	Centrul de Resurse Urbane al Sectorului 3 (CRU S3)
Obiectiv general	Furnizarea unui spațiu personalizat (fizic și virtual) pentru cetățeni, mediul de afaceri și societatea civilă, care să asigure promovarea economiei circulare la nivel local și care să încurajeze participarea, integrarea și dezvoltarea bazată pe valori comune.
Viziune	• Să devină un spațiu în cadrul căruia să fie incubate și promovate inițiativele circulare ale comunității locale - antreprenori, specialiști și simpli cetățeni. • Să devină principalul hub de promovare al economiei circulare și al practicilor circulare la nivel de Sector și implicit, la nivel de București. • Punct de contact pentru noi afaceri, cercetători și specialiști pentru a co-crea noi modalități de a închide buclele de resurse la nivel local. • Spațiu comunitar pentru încurajarea dialogului social legat de EC & probleme de mediu. • Spațiu pentru organizarea de training-uri și workshop-uri despre reciclare și reutilizare, etc. • Spațiu de colectare și reparare a deșeurilor electrice și electronice. • Spațiu incluziv care, prin programe de reconversie profesională, sprijină persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială să deprindă noi aptitudini pentru o mai bună integrare pe piața muncii.
Organizația responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Administrația publică locală și subordonatele acesteia • ONG-uri • Comunitatea academică și de business • Cetățenii
Indicatori de monitorizare	• Nr. afaceri/inițiative circulare funcționale în cadrul CRU S3 • Nr. start-up-uri incubate/an • Nr. evenimente/an • Nr. traininguri și workshopuri de reciclare & reutilizare /an • Nr. de articole/prezențe media/an
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative din partea Sectorului 3 al Municipiului București. • Companie/Colaborator IT subcontractat(ă) pentru dezvoltarea și mentenanța aplicației informatice. • Identificare spațiu fizic pentru operaționalizarea CRU S3. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2022-2027, cu orizont de timp 2030

Status	Ideea de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare. Risc: Lipsă spațiu fizic pentru dezvoltarea CRU. Măsuri de atenuare: Identificarea tuturor clădirilor/spațiilor libere de sarcini din Sector unde ar putea fi dezvoltat CRU. Risc: Lipsă consens politic. Măsuri de atenuare: Luarea tuturor deciziilor administrative ale APL pentru funcționarea CRU. Risc: Lipsă interes din partea celor potențial vizati. Măsuri de atenuare: Atragerea acestora prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu; prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară. Risc: Durată mare pentru obținerea acordurilor, autorizațiilor, etc. Măsuri de atenuare: Depunerea tuturor eforturilor din partea Sectorului 3 în vederea obținerii tuturor celor necesare funcționării legale, corespunzătoare a CRU.
Buget estimativ	• 50.000,00 EUR pentru cazul în care este identificat un spațiu fizic deja existent, aflat în proprietatea Primăriei Sector 3. • 750.000,00 EUR în cazul în care soluția este reprezentată de o construcție nouă.
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sector 3 • Sponsorizări • Voluntariat • Crowd-sourcing • Parteneriat public-privat • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale • PNRR • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări BEI etc.
Inspirație	Proiect Resourceful Cities

Acțiunea 3	Caravana Centrului de Resurse Urbane (Caravana CRU)
Obiectiv general	Creșterea gradului de conștientizare asupra economiei circulare, cu accent pe comunitățile marginalizate și/sau greu accesibile.
Viziune	• Acțiunea își propune antrenarea comunității în evenimente online și offline de sprijinire și promovare a economiei circulare, printr-o informare corectă a modalităților de reciclare și sortare selectivă a deșeurilor. Este prevăzută ca un proiect educațional cu scopul de creștere a gradului de conștientizare privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă, sub forma unui instrument de comunicare interactiv cu publicul. • Acțiunea își va fundamenta activitățile pe campanii unitare de conștientizare, începând în rândul celor mai tineri cetățeni din Sectorul 3 – preșcolarii și școlarii. Astfel, vor fi organizate în școli evenimente cu tematică (folosind bunele practici din domeniu), precum prezentări de modă din deșeurii, tururi organizate ale centrelor de colectare și reciclare, precum și circuite de colectare a anumitor tipuri de deșeurii în școli. • Scopul pe termen scurt și mediu este reprezentat de reducerea consumului de resurse și încurajarea reciclării corespunzătoare a deșeurilor.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Administrația publică locală și subordonatele acesteia • Membrii GLU • ONG-uri • Comunitatea academică și de business • Cetățeni
Indicatori de monitorizare	• Nr. de participanți la acțiunile din cadrul Caravanei • Cel puțin 10 acțiuni online & offline, anual • Cel puțin 2500 de cetățeni informați despre importanța reciclării și a economiei circulare • Cel puțin 1 campanie de conștientizare/an
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3; specialiști din partea partenerilor cheie care pot oferi expertiză specifică în dezvoltarea, administrarea și monitorizarea caravanei; alți actori locali implicați. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2023-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect

Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	• 28.000,00 EUR pentru achiziția unui vehicul care urmează să fie utilizat drept caravană. • 15.000,00 EUR anul pentru implementarea efectivă a acțiunii.
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Sectorului 3 • Sponsorizări • Voluntariat • Crowd-sourcing • Parteneriate public-private • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale • PNRR • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări BEI
Inspirație	www.antwerpenmorgen.be/nl/projecten/circular-south/over www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/antwerp-call2 www.ecotic.ro/project/caravana-ecotic

Acțiunea 4	Măsurile integrate pentru afaceri și inițiative circulare în contextul EC
Obiectiv general	Crearea de oportunități pentru antreprenori, pentru ca aceștia să își poată poziționa afacerea într-un context circular și să-și dezvolte strategii printr-o abordare circulară. Promovarea de soluții pentru recuperarea, reutilizarea și revalorificarea unumitor materii prime, materiale și produse, precum și dezvoltarea de noi activități economice necesare integrării în lanțurile valorice.
Viziune	Economia circulară va stimula competitivitatea prin protejarea întreprinderilor împotriva penuriei de resurse și a prețurilor volatile, contribuind la crearea unor noi oportunități de afaceri și a unor modalități inovatoare și mai eficiente de producție și consum. • Stimulente soft: premii, concursuri de afaceri • Recunoaștere pe piață: certificate. • Stimulente financiare: granturi acordate prin mecanisme de bugetare participativă. • Stimulente financiare pentru start-up-urile operaționale în acest domeniu. • Oportunități de incubare a inițiativelor circulare. • Crearea de locuri de muncă la nivel local pentru toate nivelurile de calificări și promovarea de oportunități pentru integrarea și coeziunea socială. • Valorificarea oportunităților de afaceri generate de o utilizare mai eficientă a resurselor. Se urmărește un impact pozitiv la nivel local prin îmbunătățirea abilităților și capacității părților interesate cu privire la modelele de afaceri ale EC și oportunitățile conexe. Demersul este relevant în situația actuală de criză post-sanitară, de criză energetică, cât și de supraexploatare a resurselor planetei, care îi determină pe antreprenori să-și regândească modelele de afaceri existente.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Administrația locală și centrală • ONG-uri • Comunitatea academică și de business • Start-up-uri • IMM-uri/antreprenori interesați de economia circulară • Alți factori interesați
Indicatori de monitorizare	• Nr. evenimente dedicate IMM-urilor/antreprenorilor/start-up-urilor interesate de domeniul economiei circulare. • Oportunități creionate pentru antreprenori în domeniul economiei circulare. • Nr. apeluri bugetare participativă derulate, respectiv nr. granturi acordate. • Nr. organizații beneficiare. • Nr. antreprenori/IMM-uri cărora le-au fost aprobate proiecte în cadrul apelurilor de bugetare participativă. • Nr. afaceri care au îmbrățișat mecanismele EC.

Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3; specialiști/experti care pot oferi expertiză specifică în dezvoltarea și administrarea unor afaceri în domeniul EC; alți actori locali/internaționali implicați. • Resurse de învățare: lecțiile învățate în cadrul proiectului Resourceful Cities.
Perioada de implementare	2023-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă. Măsuri de atenuare: Experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive pentru IMM-uri; propunerea unor stimulente financiare pentru start-up-urile operaționale în acest domeniu. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	• 150.000,00 EUR anual
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local Sector 3 • Sponsorizări • Crowd-sourcing • Parteneriate public-private • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale • PNRR • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări BEI
Inspirație	www.urbact.eu/urge www.participedia.net/method/146 www.buergerhaushalt-lichtenberg.de

Acțiunea 5	Contracte dedicate de gestionare a deșeurilor pentru mediul de afaceri
Obiectiv general	Îmbunătățirea ratelor de colectare prin promovarea regulilor de colectare în rândul tuturor entităților care produc deșeuri municipale (clădiri nerezidențiale) și stimularea colectării separate a deșeurilor municipale prin promovarea unei atitudini proactive a consumatorului orientată către sustenabilitate.
Viziune	Acțiunea adresează elaborarea și implementarea unor soluții integrate de gestionare a deșeurilor pentru cele 6 fluxuri principale de deșeuri asociate IMM-urilor/altor persoane juridice (DEEE, materiale plastice, PET, sticlă, becuri de iluminat, carton), cât și transformarea deșeurilor în resurse. Se urmărește dezvoltarea unor contracte dedicate de gestionare a deșeurilor pentru mediul de afaceri, inclusiv servicii de consultanță privind economisirea prin separarea la sursă. Societățile pot solicita sprijinul Sectorului 3 pentru managementul fluxului de deșeuri și organizarea colectării selective la fața locului.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Persoane juridice localizate în sector
Indicatori de monitorizare	• Minimum 100 de persoane juridice din sector încurajate să adopte practici durabile și prietenoase cu mediul în activitatea lor, colectând și sortând corect deșeurile în cadrul clădirilor/birourilor. • Creșterea ratei de colectare separată a deșeurilor. • Scădere considerabilă, în fluxul deșeurilor reziduale, a cantității de hârtie, carton și plastic.
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3, specialiști/experti care pot oferi expertiză specifică în dezvoltarea și implementarea unor astfel de soluții integrate de gestionare a deșeurilor pentru cele 6 fluxuri principale de deșeuri. • Resurse de învățare: lecțiile învățate în cadrul proiectului Resourceful Cities.
Perioada de implementare	2022-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idea de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive pentru IMM-uri. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	-
Surse potențiale de finanțare	Bugetul local al Primăriei Sectorului 3
Inspirație	-

Acțiunea 6	Programe de sprijin pentru afacerile circulare
Obiectiv general	Sprijinirea companiilor și organizațiilor în înțelegerea principiilor care stau la baza economiei circulare și sprijinirea acestora în furnizarea de servicii și activități utilizând metodele economiei circulare. Identificarea și sprijinirea startup-urilor cu produse și servicii avansate, care ajută la conștientizarea și promovarea unui stil de viață sustenabil.
Viziune	Companiile și organizațiile sunt încurajate să devină mai eficiente, să își reducă costurile, să aducă plus-valoare și să reducă impactul asupra mediului. Activitățile vor consta în: • Asistență constantă din partea unui expert - consultant cu rol de design thinking și management organizațional, pentru schimbarea modelului de afaceri de la linear la circular. • Mentorat în afaceri, coaching, etc. • Conectarea cu mentori cu experiență, care ajută beneficiarii să își contureze strategia de business. • Asistență pentru identificarea și atragerea de surse de finanțare publice și private pentru asigurarea sustenabilității implementării soluției sau pentru dezvoltare ulterioară.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Comunitatea academică și de business • Start-up-uri • IMM-uri/antreprenori din economia circulară • ONG-uri
Indicatori de monitorizare	• Nr. sesiuni de design thinking și management organizațional desfășurate anual. • Nr. companii și organizații sprijinite anual. • Colectarea de sugestii de la companii și organizații pentru implementarea mai eficientă a măsurilor și acțiunilor propuse.
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3, alți actori implicați. • Resurse de învățare: Experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2023-2026
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice și organizații localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Atragerea partenerilor-cheie și a grupului țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu; prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.

Buget estimativ	• 50.000,00 EUR anual
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sectorului 3 • Sponsorizări • Crowd-sourcing • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 • PNRR • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțare BEI
Inspirație	www.digicirc.eu www.c-voucher.com

[Handwritten signature]

Acțiunea 7	Rețea de recuperare a materialelor plastice prin metode circulare
Obiectiv general	• Îmbunătățirea modului de valorificare a plasticului prin economia circulară. • Îmbunătățirea lanțului de utilizare a deșeurilor de ambalaje din plastic printr-o abordare specifică economiei circulare. • Reprocesarea deșeurilor de plastic în același lanț valoric (economie circulară; închiderea buclei plasticului).
Viziune	Ratele scăzute de reciclare a plasticului se datorează în principal situației deșeurilor de ambalaje (fracția principală de deșeuri din plastic), deoarece acestea sunt în principal reziduuri menajere și, prin urmare, calitatea materialului colectat depinde de sistemul de separare - colectare disponibil și de conștientizarea cetățenilor. Acțiunea va consta în: • Implicarea cetățenilor din Sectorul 3 în reciclarea selectivă a plasticului. • Colectare (pentru a crește cantitatea de ambalaje colectate) • Transport (pentru a reduce costurile de plastic recuperat) • Sortare (pentru a crește calitatea plasticului recuperat) • Valorificarea produselor cu valoare adăugată (plăci de spumă, piese auto, cum ar fi capace / bare de protecție / tablouri de bord, membrane de acoperiș bituminoase, pungii de gunoi, foi de asfalt / pâslă de acoperiș și mobilier urban precum garduri / bănci / pereți de protecție etc). Proiectul implică activități de sortare, traseu de colectare, gestionarea cantității și calității deșeurilor din ambalaje colectate pentru a îmbunătăți rata de reciclare a plasticului la nivelul Sectorului 3, prin implementarea de tehnici inovative de valorificare a acestuia. De asemenea, se va aplica testarea metodelor inovatoare de colectare (platforma cetățenilor, containere inteligente, optimizarea rutelor de colectare), capabile să sporească eficiența colectării și reciclării ambalajelor din plastic.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Administrația publică locală și subordonatele acesteia • Cetățenii • Companii de transport și facilități de sortare • Asociații de proprietari • ONG-uri
Indicatori de monitorizare	• Nr. activități de colectare și transport a deșeurilor. • Nr. activități de sortare și valorificare a produselor cu valoare adăugată. • Nr. campanii de informare cu privire la activitățile corecte de reciclare și importanța reciclării. • Colectarea de sugestii de la cetățeni. • Date despre cantități, tipuri de materiale plastice și posibilitatea reciclării acestora.
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.

Perioada de implementare	2023-2026
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Monitorizare, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive, informații mai bune privind importanța reciclării corecte. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	50,000 EUR anual
Indicatori de monitorizare	• Bugetul local al Primăriei Sectorului 3 • Sponsorizări • Voluntariat • Crowd-sourcing • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 • Granturile SEE și Norvegiene • Alte finanțări private
Inspirație	• www.plasticcircle.eu • www.interregeurope.eu/policylearning/good-practices/item/2449/plastic-bottle-for-plastic-bottle/

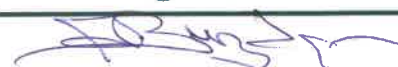

Acțiunea 8	E-Reciclare: Sisteme inteligente de colectare, reciclare și valorificare a DEEE-urilor
Obiectiv general	• Crearea infrastructurii minime necesare pentru colectarea adecvată a DEEE-urilor în sectorul 3. • Colectarea resurselor din echipamentele electronice prin prelungirea duratei de viață a produselor și reutilizarea componentelor. • Formarea și educarea unui comportament ecologic și durabil în rândul populației.
Viziune	Va fi demarată construirea unui sistem circular, în care resursele să fie valorificate și reutilizate în moduri care creează locuri de muncă decente și sustenabile. Acțiunea se va concentra pe gestionarea eficientă a deșeurilor electrocasnice, electrice și electronice (DEEE), deoarece dispozitivele electronice și echipamentele electrice, de la aparatele de uz casnic, la mini-rețelele de panouri solare sau telefoanele smart și alte produse TIC, aduc umanității beneficii uriașe și oferă noi oportunități pentru dezvoltare. Vor fi amplasate aprox. 80 puncte de colectare de dimensiuni medii, speciale pentru colectarea DEEE-urilor, în incinta instituțiilor, întreprinderilor și școlilor din sector, și aprox. 10 puncte de colectare mari pentru exterior. Va fi creată și o hartă a punctelor de colectare DEEE (încorporată în cadrul Hărții inițiativelor circulare de la Acțiunea 01), care va permite identificarea cu ușurință a celui mai apropiat punct de colectare. Vor fi identificate și implicate inclusiv organizații sensibile la problematica reciclării eficiente și circulare a deșeurilor DEEE, care să ofere sprijin prin promovarea colectării, reparațiilor, reutilizării sau reciclării solide a deșeurilor electronice.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Comunitatea locală • ONG-uri locale • Cetățeni • Persoane juridice sensibile la problematica reciclării eficiente și circulare a deșeurilor DEEE
Indicatori de monitorizare	• Infrastructură funcțională: min. 80 tomberoane de dimensiuni medii pentru interior și min. 10 tomberoane mari pentru exterior. • Creșterea cantității de deșeuri DEEE colectată, reciclată și reutilizată. • Creșterea conștientizării durabile în rândul cetățenilor și a mediului de afaceri din Sectorul 3. • Cel puțin 1 campanie de conștientizare anual, cu cel puțin 5 acțiuni online & offline . • Cel puțin 10 companii implicate în activități de reparare, reutilizare sau reciclare solidă a deșeurilor DEEE.
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3, specialiști din partea organizațiilor responsabile care pot oferi expertiză specifică, alți actori locali implicați. • Resurse de învățare: Experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.

Perioada de implemmentare	2022-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	200.000,00 EUR (apx. 2.200,00 EUR/punct de colectare)
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sectorului 3 • Sponsorizări • Contribuții în natură • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 • Granturi SEE și Norvegiene • Alte finanțări private
Inspirație	www.weee-forum.org

Action 9	Sisteme inteligente de colectare a deșeurilor stradale
Obiectiv general	Implementarea unui sistem de pubele inteligente, alimentate solar, cu senzori de umplere/golire, pentru eficientizarea colectării selective a deșeurilor stradale.
Viziune	Se urmărește achiziționarea unui număr de min. 30 de unități inteligente pentru colectarea selectivă a deșeurilor stradale, pentru colectarea separată a deșeurilor de hârtie/carton și a deșeurilor din plastic, echipate cu panouri solare pentru asigurarea independenței energetice. Acestea vor fi dotate cu compactoare alimentate cu energie furnizată de panourile solare și cu un sistem wireless pentru transmiterea datelor către Primărie și către firma de salubritate (sistemul indică în timp real gradul de umplere a unităților). Acestea vor fi amplasate în zone cu trafic pietonal intens.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Direcția Generală de Salubritate Sector 3 • SD3 – Salubritate și Dezzăpezire S3 S.R.L. • Personalul autorității locale • Cetățenii
Indicatori de monitorizare	• Min. 30 unități inteligente pentru colectarea selectivă a deșeurilor stradale. • Cantitate crescută de deșeuri stradale colectate selectiv. • Comportament îmbunătățit al cetățenilor față de colectarea selectivă.
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative din partea Sectorului 3, alți actori locali. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2022-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare. Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Atragerea acestora prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu. Prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară.
Buget estimativ	350.000,00 EUR (1 unitate inteligentă = 10.000,00 EUR)
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sectorului 3 • Sponsorizări & contribuții în natură; Parteneriat public-privat • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale; • Granturi SEE și Norvegiene & finanțări din surse private
Inspirație	www.dupanoi.ro/big-belly-sistemul-intelligent-de-colectare-a-deșeurilor

Acțiunea 10	Sistem de monitorizare și de control „real time” a gestiunii deșeurilor municipale în Sectorul 3
Obiectiv general	Identificarea și implementarea de soluții inteligente de management a deșeurilor la nivelul sectorului, pentru a gestiona eficient ciclul de viață al deșeurilor și pentru a îmbunătăți mediul și bunăstarea oamenilor
Viziune	Urmează a fi configurat și implementat un sistem de monitorizare și control „real time” care să combine senzori inteligenți, sistemul inteligent de gestionare a deșeurilor și aplicația Harta inițiativelor circulare de la A01. Senzorii inteligenți trimit datele către sistemul de gestionare a deșeurilor, prin intermediul IoT (internet-of-things) (Sigfox, NB-IoT, LoRaWAN, GPRS), oferind date consistente pentru optimizarea rutelor de colectare a deșeurilor, a frecvențelor și a încărcăturii vehiculelor, distribuției coșurilor de gunoi, toate acestea ducând la reducerea costului total de colectare a deșeurilor cu cel puțin 30% și reducerea emisiilor de carbon cu până la 60% în oraș. Va ajuta la înțelegerea dinamicii de producere a deșeurilor, la ridicarea deșeurilor doar din containerele și coșurile de gunoi pline, la ajustarea capacității și distribuției deșeurilor municipale, la eliminarea pubelelor arhipline și la îmbunătățirea calității serviciilor de salubritate.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Direcția Generală de Salubritate Sector 3 • SD3 – Salubritate și Dezăpezire S3 S.R.L. • Personalul autorității locale și cetățenii
Indicatori de monitorizare	• Cantitate crescută de deșeuri municipale colectate • Calitate îmbunătățită a serviciilor de salubritate
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2023-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	1.000.000,00 EUR (costuri soft, echipamente hardware pentru echiparea unităților de colectare a deșeurilor, etc.)
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Primăriei Sectorului 3 • Sponsorizări & contribuții în natură • Fonduri europene disponibile în perioada de programare 2021-2027 în cadrul Programelor Operaționale • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări din alte surse, inclusiv surse private
Inspirație	www.sensoneo.com/smart-waste-monitoring

Acțiunea 11	Grădinile comunitare din Sectorul 3
Obiectiv general	Amenajarea în mediul urban a unor grădini comunitare cu o varietate foarte mare de specii de plante comestibile și decorative (cu ajutorul asociațiilor de proprietari).
Viziunea	Sprijinirea asociațiilor de proprietari pentru amenajarea și îngrijirea grădinilor urbane comunitare, în care cetățenii pot practica, la scară mică, agricultura urbană (acestea pot fi poziționate inclusiv pe acoperișul blocurilor pentru a utiliza și înfrumuseța spațiul ofertant al acoperișurilor blocurilor din sector). Cursuri de grădinărit pentru cetățeni și construirea a 5-10 grădini urbane.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Asociațiile de proprietari & cetățenii • Urban Cultor • Asociația Viitor Plus
Indicatori de monitorizare	• Nr. de asociații sprijinite • Nr. de grădini urbane dezvoltate (min 5-10) • Nr. de ONG-uri implicate
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3, specialiști din partea organizațiilor responsabile care pot oferi expertiză specifică, alți actori locali implicați. • Resurse de învățare: Experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2023-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Idee de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Atragerea acestora prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu; prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	50.000,00 EUR (5.000,00 EUR/grădină comunitară)
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Sectorului 3 • Sponsorizări & crowd sourcing • Parteneriate public-private • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări din alte surse, inclusiv surse private
Inspirație	www.urbangardeningproject.eu www.gradiniurbanecomunitare.intranzitie.org

Acțiunea 12	Compostare comunitară în Sectorul 3
Obiectiv general	Amenajarea de spații dedicate compostării pentru școlile din sectorul 3, asociațiile de proprietari și pentru cetățenii care locuiesc la curte.
Viziunea	Spații compostare - comunitare sau individuale (case, grădini etc. - minimum 50) și workshop-uri pe tema compostării pentru cetățeni.
Organizație responsabilă	Sectorul 3 al Municipiului București
Parteneri cheie	• Asociațiile de proprietari & cetățenii • Urban Cultor • Asociația Viitor Plus
Indicatori de monitorizare	• Nr. spații de compostare amenajate (min 50) • Nr. participanți cursuri de formare
Resurse	• Resurse umane, logistice și administrative: din partea Sectorului 3 al Municipiului București, specialiști din partea organizațiilor responsabile care pot oferi expertiză specifică, alți actori locali implicați. • Resurse de învățare: experiențele anterioare și lecțiile învățate în dezvoltarea și implementarea unor acțiuni similare.
Perioada de implementare	2022-2027, cu orizont de timp 2030
Status	Ideea de proiect
Riscuri și măsuri de atenuare	Risc: Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3. Măsuri de atenuare: Atragerea acestora prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu; prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară. Risc: Lipsă buget pentru implementarea acțiunii. Măsuri de atenuare: Identificarea altor surse posibile de finanțare.
Buget estimativ	28.000,00 EUR anual
Surse potențiale de finanțare	• Bugetul local al Sectorului 3 • Sponsorizări • Parteneriate public-private • Granturi SEE și Norvegiene • Finanțări din alte surse, inclusiv surse private
Inspirație	Acțiunea pilot „Colțul de compostare din curtea școlii” www.urbangardeningproject.eu

Implementarea și monitorizarea PAI

Monitorizarea și evaluarea sunt componente cheie ale procesului de planificare strategică; în timp ce procesul de planificare ne ajută la identificarea obiectivelor de atins și a activităților de realizat, procesul de monitorizare și evaluare ne ajută să vedem dacă implementarea este corespunzătoare, iar rezultatele sunt satisfăcătoare pentru atingerea obiectivelor propuse prin planificare. Din această cauză, monitorizarea și evaluarea trebuie să fie procese de măsurare a performanțelor și o sursă importantă de informare pentru procesul de actualizare/revizuire din activitatea de planificare, într-un mod acționabil, translatat în obiective strategice, respectiv indicatori.

Pentru a putea aprecia în ce măsură obiectivele strategice au fost atinse, a fost definit un sistem integrat de indicatori în cadrul planului, prin intermediul căruia se poate proceda la autoevaluarea continuă a acțiunilor și la creșterea eficienței acestora.

Scopul existenței unui flux procedural de monitorizare este de a descrie activitățile ce trebuie efectuate în procesul de implementare a acțiunilor aferente Planului de Acțiune Integrat, astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor la termenele stabilite și preferabil, cu respectarea bugetelor previzionate. Fluxul procedural este unul cu frecvență continuă, prin acțiuni de colectare de date și informații, întocmire, analiză și transmitere de rapoarte.

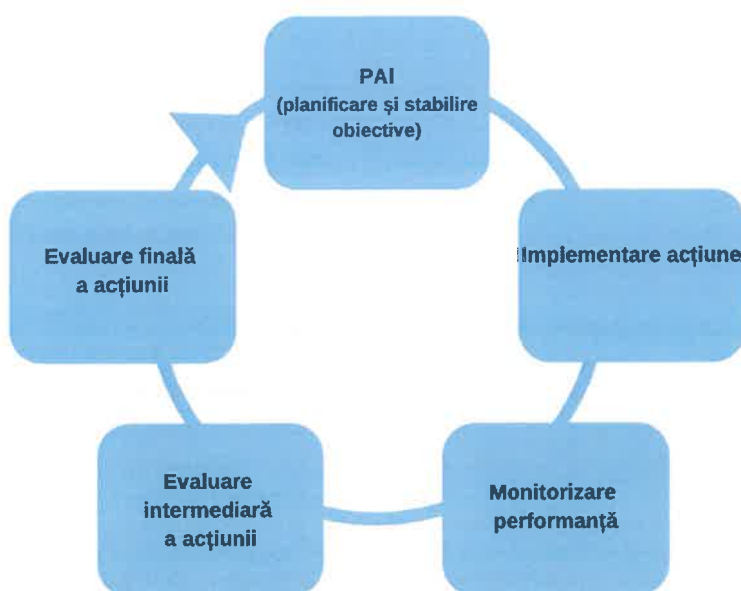

Fig 3. Procesul de implementare și monitorizare

MONITORIZAREA PERFORMANȚEI (MP) este o analiză aprofundată, cu caracter socio-economic, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze, prin dovezi, ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza rezultatelor.

Monitorizarea colectează date și, totodată, semnalează și propune măsuri de corecție, acolo unde este cazul; se realizează la fiecare 2 ani de la momentul începerii implementării.

EVALUAREA INTERMEDIARĂ A ACȚIUNII (EI) se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare. Evaluarea utilizează toate informațiile puse la dispoziție

de monitorizare și analizează aspecte variate la diferite niveluri ale Planului Integrat de Acțiune. Totodată, având ocazia de a sesiza anumite deficiențe informaționale necesare diverselor analize, evaluarea poate propune măsuri în acest sens și astfel poate contribui la dezvoltarea sistemului de monitorizare.

EVALUAREA FINALĂ (EF) se realizează după finalizarea proiectului, în perioada orizontului de timp 2030, sau/și după anumite perioade, prin acțiuni de „follow up” (subsecvente) pentru a analiza atingerea rezultatelor prevăzute de proiect.

Graficul de implementare

Acțiunea	Implementation period									
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
A1	EI	MP	EF & Acțiuni de follow-up							
A2	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			
A3	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			
A4	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			
A5		MP	EI	MP		MP	EF & Acțiuni de follow-up			
A6	////		MP/EI		MP	EF & Acțiuni de follow-up				
A7	////		MP/EI		MP	EF & Acțiuni de follow-up				
A8		MP	EI	MP		MP	EF & Acțiuni de follow-up			
A9		MP	EI	MP		MP	EF & Acțiuni de follow-up			
A10	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			
A11	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			
A12	////		MP	EI	MP		EF & Acțiuni de follow-up			

- MP - Monitorizarea performanței: se efectuează o dată la 2 ani
- EI - Evaluarea intermediară a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare
- EF - Evaluarea finală a acțiunii

Analiza riscurilor

Probabilitate

Nivel	Frecvența de apariție a evenimentului	Descriere	Intervalul în care iau probabilitățile se concretizează în valori
1	Foarte rar	Poate să apară în circumstanțe excepționale	0 - 0.1
2	Rar	Poate să apară uneori	0.1 - 0.4
3	Mediu	Șanse aproape egale de apariție	0.4 - 0.6
4	Probabil	Apare destul de des	0.6 - 0.9
5	Aproape sigur	Apare foarte des	0.9 - 1

Impact

Nivel	Descriptor	Descriere	Intervalul cu care crește bugetul alocat proiectului
1	Nesemnificativ	Nu produce pierderi semnificative; pierderile financiare sunt foarte reduse sau inexistente	< 2%
2	Minor	Nu generează probleme semnificative și implică pierderi financiare reduse	2% - 5%
3	Moderat	Poate cauza probleme operaționale, dar poate fi rezolvat prin alocarea unor bugete corespunzătoare	5% - 7%
4	Major	Creează greutăți în atingerea obiectivelor proiectului și poate produce pierderi semnificative financiare și de resurse umane	7% - 10%
5	Inacceptabil	Pune în pericol obiectivele proiectului, impact financiar extrem de mare	> 10%

Acțiune	ID risc	Risc identificat	Probabilitate	Impact	Nivel risc (probabilitate x impact)
A1	R1	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A1	R2	Lipsă interes din partea celor potențial vizați.	Rar	Moderat	6
A2	R3	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A2	R4	Lipsă spațiu fizic pentru dezvoltarea CRU.	Rar	Moderat	6
A2	R5	Lipsă consens politic.	Rar	Moderat	6
A2	R6	Lipsă interes din partea celor potențial vizați.	Rar	Moderat	6
A2	R7	Durată mare pentru obținerea acordurilor, autorizațiilor, etc.	Probabil	Minor	8
A3	R8	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A3	R9	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A4	R10	Lipsa de interes a grupului țintă.	Rar	Moderat	6
A4	R11	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A5	R12	Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Mediu	Moderat	9
A5	R13	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Rar	Moderat	6
A6	R14	Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice și organizații localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6

Action	Risk ID	Identified Risk	Probability	Impact	Level of risk (Probability x Impact)
A6	R15	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A7	R16	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A7	R17	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A8	R18	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A8	R19	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A9	R20	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A9	R21	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A10	R22	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A11	R23	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A11	R24	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9
A12	R25	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3.	Rar	Moderat	6
A12	R26	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii.	Mediu	Moderat	9

Matricea riscurilor

Probabilitate ⇓	Riscul inerent = P x I				
APROAPE SIGUR					
PROBABIL		R7			
MEDIU			R1, R3, R9, R11, R12, R15, R17, R19, R21, R22, R24, R26		
RAR			R2, R4, R5, R6, R8, R10, R13, R14, R16, R18, R20, R23, R25		
FOARTE RAR					
Impact ⇓	NESEMNIFICATIV	MINOR	MODERAT	MAJOR	INACCEPTABIL

■ - risc scăzut
 ■ - risc moderat
 ■ - risc major

Opțiunile de răspuns la risc

Acțiune	ID risc	Risc identificat	Opțiunea de răspuns la risc	Risc rezidual
A1	R1	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A1	R2	Lipsă interes din partea celor potențial vizati	Atragerea partenerilor-cheie și a grupului țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu (de exemplu, prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară)	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A2	R3	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A2	R4	Lipsă spațiu fizic pentru dezvoltarea CRU	Identificarea tuturor clădirilor/spațiilor libere de sarcini din Sector unde ar putea fi dezvoltat CRU	Alegerea unui spațiu necorespunzător pentru activitățile ce urmează a fi desfășurate, din lipsa unor spații conforme disponibile

Acțiune	ID risc	Risc identificat	Opțiunea de răspuns la risc	Risc rezidual
A2	R5	Lipsă consens politic	Luarea tuturor deciziilor administrative ale APL pentru funcționarea CRU	Barierile de comunicare din cadrul departamentelor APL pot crea întârzieri în implementarea proiectului ce pot genera costuri adiționale.
A2	R6	Lipsă interes din partea celor potențial vizati	Atragerea acestora prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu, precum prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau mic de participanți.
A2	R7	Durată mare pentru obținerea acordurilor, autorizațiilor etc	Depunerea tuturor eforturilor din partea Sectorului 3 în vederea obținerii tuturor celor necesare funcționării legale, corespunzătoare a CRU	Eventualele bariere de comunicare, precum și cele instituționale pot duce la întârzieri ce pot produce costuri adiționale, în ciuda eforturilor depuse.
A3	R8	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3 etc	Monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A3	R9	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse potențiale de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A4	R10	Lipsa de interes a grupului țintă	Experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive pentru IMM-uri/mediul de afaceri în general; propunerea unor stimulente financiare pentru start-up-urile operaționale în acest domeniu	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A4	R11	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A5	R12	Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice localizate în Sectorul 3	Experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive pentru IMM-uri etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A5	R13	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A6	R14	Lipsa de interes a grupului țintă - persoane juridice și organizații localizate în Sectorul 3	Atragerea partenerilor-cheie și a grupurilor țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu (de exemplu, prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară)	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau mic de participanți.
A6	R15	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării

Acțiune	ID risc	Risc identificat	Opțiunea de răspuns la risc	Risc rezidual
A7	R16	Lipsa de interes a grupului țintă: persoane juridice și organizații localizate în Sectorul 3	Monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A7	R17	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A8	R18	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3	Monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A8	R19	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A9	R20	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3	Monitorizare, buna conlucrare dintre organizațiile responsabile, experiența dobândită în acțiuni similare, elaborarea unor campanii de informare atractive etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A9	R21	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A10	R22	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A11	R23	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3	Atragerea partenerilor-cheie și a grupului țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu, precum prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A11	R24	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării
A12	R25	Lipsa de interes a grupului țintă - cetățeni, persoane juridice localizate în Sectorul 3	Atragerea partenerilor-cheie și a grupului țintă prin oferirea unor informații concludente și relevante de bune practici în domeniu, precum prezentarea clară a avantajelor de a face parte dintr-o inițiativă similară etc	Un posibil impact redus al măsurilor luate asupra grupurilor vizate poate conduce la un număr insuficient sau prea mic de participanți.
A12	R26	Lipsă buget pentru implementarea acțiunii	Identificarea altor surse posibile de finanțare	Neconformarea la cerințele de finanțare impuse prin programele identificate și pierderea finanțării

Resourceful Cities

www.urbact.eu/resourceful-cities

Haga (LP) - Olanda

Mechelen - Belgia

Patras - Grecia

Ciudad-Real - Spania

Zagreb - Croația

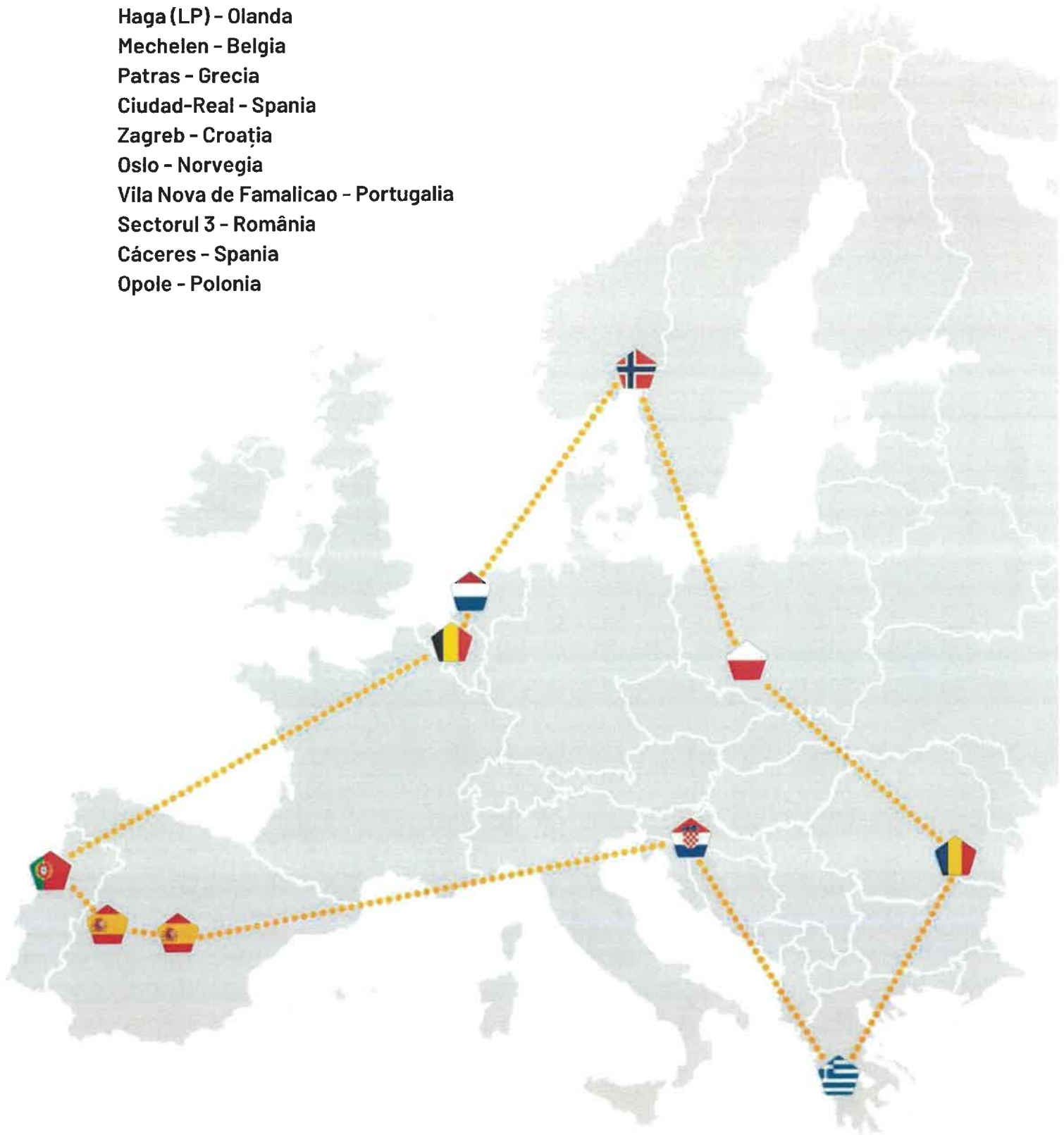
Oslo - Norvegia

Vila Nova de Famalicao - Portugalia

Sectorul 3 - România

Cáceres - Spania

Opole - Polonia

A handwritten signature in blue ink, located at the bottom right of the page.

Handwritten signature or text at the bottom right of the page.

Sectorul 3 al Municipiului București

Calea Dudești 191, sector 3, București, România

www.primarie3.ro

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI **3**

Nr. 283262 / 29.11.2022

De acord
PRIMAR
ROBERT
NEGAIȚĂ
MUNICIPIUL BUCUREȘTI
SECTORUL 3

Către,
Cabinet Primar

Referitor la: proiectul de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”

Prin prezenta vă înaintăm Raportul de Specialitate nr. 259461/04.11.2022 al Serviciului Politici, Programe și Gestionarea Relațiilor cu Comunitatea și proiectul de hotărâre privind aprobarea „Planului de acțiune integrat al Sectorului 3 al Municipiului București pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară”.

Sef Serviciu,
Pompiliu Ioan Wan Buzduga

Intocmit,
Văleanu Elena